

DRAUGAS

THE LITHUANIAN WORLD-WIDE DAILY

PENKTADIENIS – FRIDAY, RUGSĖJO – SEPTEMBER 25, 2009 Vol. C Nr. 184 Kaina 75 c.

NEWSPAPER - DO NOT DELAY - Date Mailed 09-24-09

PERIODICALS

Prezidentė D. Grybauskaitė kalbėjo apie mažų valstybių galimybes

„Ir mažos valstybės pajėgios prisidėti prie pasaulinių problemų sprendimo“, – JT Generalinės Asamblėjos debatuose pabrėžė prezidentė.
ELTOS nuotr.

New York, rugsėjo 24 d. (ELTA) – Jungtinių Tautų (JT) Generalinės Asamblėjos 64-osios sesijos bendruosiuose debatuose New York dalyvaujanti prezidentė Dalia Grybauskaitė pasakė kalbą tema „Veiksmingas atsakas į pasaulines krizes: daugiašališkumo ir civilizacijų dialogo stiprinimas vardan tarptautinės taikos, saugumo ir vystymosi“.

Valstybės vadovė pabrėžė, kad nors šiandien tarptautinė bendruomenė patiria naujų iššūkių, JT veiklos tikslai išlieka tie patys, kaip ir prieš šešis dešimtmečius – visuotinis saugumas, gerovė ir žmogaus teisių apsauga. Pasak prezidentės, prie pasaulinių problemų sprendimo gali ir privalo prisidėti ne tik didelės, bet ir mažos JT narės. Prezidentės įsitikinimu, sprendžiant visam pasauliui svarbias problemas mažos valstybės, ypač regioninėse organizacijose, gali imtis aktyvaus vaidmens.

Nukelta į 6 psl.

Šeštadienį — priedas *Kultūra*.

Skautai padės kariuomenei

Kaunas, rugsėjo 24 d. (ELTA) – Krašto apsaugos ministerija ir Lietuvos skautija susitarė bendradarbiauti ugdant jaunimo pilietiškumą. Šis susitarimas Kaune sutvirtintas krašto apsaugos ministrės Rasos Juknevičienės ir Lietuvos skautijos vyriausiosios skautininkės Rasos Dumčiūtės pasirašyta bendradarbiavimo sutartimi.

Sutartis buvo pasirašyta atsižvelgiant į abipusį poreikį skatinti jaunimą domėtis Lietuvos valstybės gynimo ir nacionalinio saugumo klausimais, ugdyti pilietiškumą, patriotiškumą ir atsakingumą, taip pat norint stiprinti moralines ir fizines jaunosios kartos savybes.

Amerikiečiai tiki investicijomis Lietuvoje

Vilnius, rugsėjo 24 d. (ELTA) – Lietuva yra svarbus politinis JAV partneris ir ekonomikos požiūriu patraukli Baltijos regiono šalis, todėl ją iš esmės palankiai vertina investuojančios amerikiečių bendrovės, teigia JAV ambasados Lietuvoje ekonomikos skyriaus vadovas Daniel Gage. JAV ambasadoje buvo priimti

amerikiečių investicinio fondo „MVC Capital“ ir jo valdomos intelektualių inžinerinių sprendimų bendrovės „Fima“ atstovai.

Susitikime buvo aptarta verslo padėtis Lietuvoje, amerikietiško kapitalo investicijos ir jų plėtros galimybės.

„Žinoma, šiuo metu pasaulį užklupusios finansinės problemos ir

Lietuvoje verslo padėtį daro sudėtingesnę, tačiau vilties suteikia Vyriausybės noras gerinti verslo aplinką, stiprinti įstatyminę ir mokesstinę bazę“, – sako D. Gage.

Jo pastebėjimu, per paskutinius du dešimtmečius JAV kapitalas gausiai tekėjo į Lietuvą – po nepriklausomybės
Nukelta į 6 psl.

Iškiliems niujorkiečiams – „Lietuvos tūkstantmečio žvaigždė“

Lietuvos generaliniame konsulate New York užsienio reikalų ministras Vygaudas Ušackas įteikė garbės ženklus „Lietuvos tūkstantmečio žvaigždė“ Jonui Mekui (k.), Laimai Šileikytei Hood ir rašytojai Evan Zimroth.

ELTOS/URM nuotr.

New York, rugsėjo 24 d. (ELTA) – Iškilūs niujorkiečiai – Jonas Mekas, Laima Šileikytė Hood ir Evan Zimroth Lietuvos generaliniame konsu-

late New York apdovanoti garbės ženklų „Lietuvos tūkstantmečio žvaigždė“. Apdovanojimus įteikė užsienio reikalų ministras Vygaudas Ušackas.

Apdovanojimų teikimo iškilmėse ministras pažymėjo svarų kiekvieno apdovanotojo indėlį į jų profesinę ir visuomeninę veiklą ir padėjo už Lietuvos vardo garsinimą.

J. Mekas gimė 1922 m. Semenikių kaime šalia Biržų. Jis laikomas Amerikos avangardinio kino krikštėviu. Nuo 2007 m. lapkričio Vilniuje veikia J. Meko vizualinių menų centras. Apdovanojimas jam įteiktas už Lietuvos vardo garsinimą pasaulyje.

E. Zimroth – poetė, rašytoja, New York miesto universiteto Queens kolegijos profesorė – apdovanota už ilgametį Lietuvos ir JAV žydų santykių puoselėjimą.

L. Šileikytė Hood gimė 1939 m. Kaune. Nuo 1968 m. dirbo psichologinės klinikos direktore New York katalikų organizacijoje, sprendė šeimos ir vaikų emocines problemas. Apdovanojimas įteiktas už lietuviybės puoselėjimą, JAV Lietuvių Bendruomenės telkimą ir ilgalaikę nepailstamą veiklą garsinant Lietuvos vardą New York.

Šiame numeryje:

- **Sportas. Futbolas. Pasaulio sporto naujienos** (p. 2, 8)
- **R. Juknevičienė: nelaisvas žmogus negali priimti sprendimų** (p. 3, 8)
- **Pajutome, kad esame neatsiejama savo tautos šventės dalis** (p. 4, 11)
- **Komentaras. Revolveriai ir šampanas „tarp brolišių tautų“** (p. 5)
- **Nuomonė** (p. 5)
- **Atsiminimai** (93) (p. 9)
- **Bendruomenės diena Lemont** (p. 10)

Valiutų santykis
1 USD — 2.34 LT
1 EUR — 3.45 LT

DRAUGAS

4545 WEST 63rd STREET • CHICAGO, ILLINOIS 60629
TEL.: 773-585-9500 • FAX: 773-585-8284 • WWW.DRAUGAS.ORG

Redakcijos žodis

Šiaurės Amerikos lietuviai tokio gausaus žvaigždžių kritimo nesitikėjo. Šiais metais Lietuvai švenčiant Lietuvos vardo 1000-metį, Lietuvos valdžia gausiai apdovanoja „Lietuvos tūkstantmečio žvaigždėmis“ ir kitais garbingais valstybiniais apdovanojimais išeivijoje nusipelnčius lietuvius. Jau rašėme, jog rugsėjo 20 d. LR ambasadorė Kanadoje G. Damušytė Vyriausybės garbės aukso ženklą „Už nuopelnus“ įteikė Montreal lietuvių radijo laidos vedėjui Liudui Stankevičiui. O štai rugsėjo 23 d. šiuo metu New York besilankantis LR užsienio reikalų ministras V. Ušackas „Lietuvos tūkstantmečio žvaigždėmis“ apdovanojo net tris niujorkiečius – Joną Meką, Laimą Šileikytę Hood ir Evan Zimroth. Tokią pat žvaigždę iš Ušacko rankų šį pavasarį gavo ir „Draugas“.

Vyr. redaktorė Dalia Cidzikaitė

DRAUGAS

(USPS-161000)

THE LITHUANIAN WORLD WIDE DAILY

Published daily except Sundays and Mondays, legal Holidays, the Tuesdays following Monday observance of legal Holidays as well as Dec. 26th and Jan. 2nd by the Lithuanian Catholic Press Society, 4545 W. 63rd Street, Chicago, IL 60629-5589. Tel.: 773-585-9500.

Periodical class postage paid at Chicago, IL and additional mailing offices.

Subscription Rates: \$150.00.

Postmaster: Send address changes to

**Draugas – 4545 W. 63rd Street,
Chicago, IL 60629-5589.**

Mąžindami pašto išlaidas, pakvitavimų už prenumeratą nesiuočiame. Prie pavardės ir adreso, siųsdami laikraštį pažymime, iki kada prenumerata galioja.

Draugo prenumerata yra mokama iš anksto.

GARBĖS PRENUMERATA

(metams kasdiena, paskelbta) \$250.00

JAV

Metams \$150.00 • 1/2 metų \$80.00 • 3 mėn. \$57.00

Pirma klasė: kasdien \$340.00 • visos savaitės \$240.00

Kanadoje (USD)

Metams \$390.00 • 1/2 metų \$210.00

• 3 mėn. \$110.00

Užsakant į Lietuvą ir kitas užsienio šalis

Oro paštu

Metams \$615.00 • 1/2 metų \$315.00

Į Lietuvą reguliariu paštu

Metams \$120.00 • 1/2 metų \$66.00

TIK ŠEŠTADIENIO LAIDA:

JAV

Metams \$95.00 • 1/2 metų \$70.00

• 3 mėn. \$48.00

Kanadoje (USD)

Metams \$150.00 • 1/2 metų \$120.00

• 3 mėn. \$75.00

Užsakant į Lietuvą ir kitas užsienio šalis

Oro paštu

Metams \$220.00 • 1/2 metų \$120.00

Į Lietuvą reguliariu paštu

Metams \$70.00

Vyriausia redaktorė – Dalia Cidzikaitė

redakcija@draugas.org

Kultūrinio šeštadieninio priedo redaktorė –

Renata Šerelytė

rainbow.vilnius@gmail.com

Moderatorius – kun. Viktoras Rimšelis

- Administracija dirba kasdien, nuo 8:30 iki 4:30, šeštadieniais nedirba.
- Redakcija dirba kasdien, nuo 7:00 iki 3:00, šeštadieniais nedirba.
- Redakcija už skelbimų turinį neatsako. Skelbimų kainos atsiunčiamos, gavus prašymą, ką nors skelbti.
- Redakcija straipsnius taisy savo nuožiūra. Nenaudotų straipsnių nesaugo. Siunčiant prašome pasilikti kopiją.

El-paštas:

rastine@draugas.org

skelbimai@draugas.org

administracija@draugas.org

SPORTO

APŽVALGA

FUTBOLAS

Paruošė **Ed. Šulaitis**

„LITUANICA“ prieš „UNITED SERBS“ – 1:1

Rugsėjo 20 d. „Lituanicos“ vyrų futbolo vienuolikė trečiame „Metropolitan“ lygos „Major“ divizija sužaidė lygiosiomis su dabartiniais lygos čempionais „United Serbs“ ir savo taškų kraitį papildė dar vienu tašku (dabar lietuviai jų turi du).

Žaisdami atnaujintoje aikštėje prie Pasaulio lietuvių centro Lemont mūsiškiai turėjo gerokai pakovoti, kol sugriebė taip reikalingą tašką. Pirmieji įvartį pelnė svečiai, kurių puolėjas iš kokių 6 metrų kamuolį galva nukreipė į Irmanto Šato saugomų vartų kamputį. Mūsiškių vartininkas net nepajudėjo, nepaisant to, kad lengvas smūgis leidosi į vartų tinklą.

Šiaip lyg ir darnesnį žaidimą parodė „United Serbs“ komanda, kurios perdavimai buvo tikslesni nei mūsiškių. Antrame kėlinyje, kai pradėjo lyti (lijo su pertraukomis ir nevienodu stiprumu) ir aikštė tapo sliedesnė, valdyti kamuolį sekėsi dar sunkiau. Klaidų darė abi komandos, nors lietuviams atsirado didesnis ryžtas, ir bent keli žaidėjai dėjo visas jėgas rezultatai išlyginti ar persverti savo naudai.

Išlyginti rezultatai mūsiškiams pavyko, bet pergalei pritrūko ir sėkmės, ir laiko, nepaisant to, kad rungtynių pabaigoje „Lituanicos“ vyrai svečius buvo gerokai „užspaudę“.

Išlyginamąjį įvartį lietuviai pasiekė likus 5 minutėms iki rungtynių pabaigos. Kai varžovų baudos aikštelėje neleistina buvo pargriautas Svajūnas Jablonskis, gana objektyviai savo pareigas ėjęs teisėjas skyrė 11 metrų baudinį, kurį sėkmingai įgyvendino energingasis puolėjas Linas Jakovlevas. Visai prieš pat rungtynių pabaigą Povilas Gelžinis pasiuntė stiprų ir aukštą smūgį į serbų vartus, tačiau jų vartininkas suskubo jį atremti ir išgelbėjo komandą nuo pralaimėjimo.

Trenerio nuomonė apie rungtynes nebloga

Po rungtynių kreipėmės į „Lituanicos“ trenerį Algį Grochauską, kad pakomentuotų rungtynes. Strategas pareiškė: „Reikia pagirti mūsų vyrus, jog jie kovojo, nepaisant to, kad mūsų komandoje trūko maždaug 7–8 traumotų žaidėjų, tarp kurių buvo Virginijus Žuromskas, Algis Zamalaitis, Saulius Kregždė, Audrius Zinkevičius ir kiti. Ne visai pasveikęs yra Edvinas Trinkūnas. Be šių žaidėjų kovoti prieš „Major“ divizijos stiprias komandas yra sunku“.

Tačiau treneris pažymėjo, kad kai kurie jaunieji žaidėjai sparčiai tobulėja. Iš jų A. Grochauskas išskyrė Darių Vaitiekų ir kitus. Anot trenerio, žaidėjams dažnai tenka priminti,

jog „Major“ divizijos komandos nėra tokios baisios, kaip kad kiti gąsdina, ir prieš jas yra galimybių laimėti. Bet, trenerio nuomone, gali užtrukti šiek tiek laiko, kol atsigaivos traumuoti žaidėjai. Komandos strategas kvietė turėti kantrybės.

Nusileista „Schwaben“ 1:3

Praėjusią savaitę „Lituanicos“ vyrų vienuolikė per keturias dienas turėjo sužaisti dvi rungtynes. Be jau minėto susitikimo prieš „United Serbs“, ketvirtadienį, rugsėjo 17 d., mūsų vyrai turėjo žaisti atidėtą antrojo rato susitikimą prieš pajėgią „Schwaben“ vienuolikę Buffalo Grove, IL esančiame „Schwaben“ aikštyne. Deja, mūsiškiai kovą pralaimėjo 1:3, nors pirmasis kėlinys baigėsi lygiosiomis 1:1 (įvarčio autorius Linas Jakovlevas). Antrajame kėlinyje mūsiškiai nesugebėjo pasipriešinti stipresniam varžovui ir buvo „pavaišinti“ dar dviem įvarčiais.

Reikia pažymėti, kad dublerių komanda, kuriai vadovauja Dainius Ruževičius, nesugebėjo suburti pajėgesnių žaidėjų ir abu kartus pralaimėjo „sausai“ – prieš „Schwaben“ 0:6, o prieš „United Serbs“ – 0:7. Tačiau šios rungtynės nėra svarbios ir jų rezultatai net neskelbiami „Metropolitan“ lygos tinklalapyje.

Dabartinė padėtis

Praėjusį sekmadienį „Major“ divizijoje buvo sužaistos tik trejos rungtynės. Be „Lituanicos“ ir „United Serbs“, dar kovojo „Belgrade“ – „Vikings“ (1:0) ir „Maroons“ – „Green White“ (0:0).

Po rugsėjo 20 d. susitikimų „Major“ divizijos lentelė atrodo taip (viena, komanda, rungtynių skaičius, įvarčių santykis, taškai):

1. „Green White“ 3, 4–2, 7;
2. „Eagles“ 2, 6–1, 6;
3. „Schwaben“ 2, 5–2, 6;
4. „Belgrade“ 3, 3–3, 4;
5. „United Serbs“ 3, 4–7, 4;
6. „Zrinski“ 2, 2–2, 3;
7. „Maroons“ 3, 4–5, 2;
8. „Lituanica“ 3, 4–6, 2;
9. „Sockets“ 2, 2–3, 1;
10. „Vikings“ 3, 1–4, 0;

Šį sekmadienį, rugsėjo 27 d., „Lituanica“ žais savoje aikštėje (prie PLC Lemont) prieš „Eagles“. Pagrindinių sudėčių rungtynių pradžia 3 val. p. p. Lietuviai žiūrovai kviečiami gausiai apsilankyti bei palaikyti tautiečių komandą, dalyvaujančią Čikagos ir apylinkių geriausiųjų komandų lygoje.

Čikagos „Fire“ laimėti nepasisekė

„Fire“ futbolo komanda praėjusį sekmadienį turėjo gerą progą pasivyti trimis taškais pirmaujančią „Major League Soccer“ Rytų grupės komandą – Columbus „Crew“ vienuolikę.

Čikagiečiai, žaisdami savo aikštėje Toyota Park, Burbank, IL, pirmame kėlinyje pirmavo 2:0, tačiau svečiai iš Columbus, OH sugebėjo išlyginti rezultatai 2:2. „Crew“ išlyginamąjį įvartį pelnė 79-ąją rungtynių minutę iš 11 m baudinio.

„Fire“ po ilgesnės pertraukos žaidė traumą gavęs ir operaciją turėjęs JAV rinktinės buvęs žaidėjas Brian McBride, kuris čikagiečiams nemažai pagelbėjo ir jam prisidėjus buvo įmuštas pirmasis įvartis.

Po šių rungtynių MLS Rytų grupėje ir toliau pirmauja „Crew“ komanda su 43 taškais (11 pergalių, 4 pralaimėjimai ir 10 lygiųjų). Ja seka – „Fire“ – 40 taškų (10 pergalių, 6 pralaimėjimai ir 10 lygiųjų). Vakarų grupėje pirmą vietą užima Houston, turinti irgi 43 taškus.

Beje, Rytų grupėje 4-tą vietą užima New England „Revolution“ vienuolikė (34 taškai) su lietuviu Edgaru Jankausku, kuris į ją įsijungė jau prasidėjus šiam sezonui.

Laimėjo Marijampolės „Sūduva“, Vilniaus „Vėtra“ sužaidė lygiosiomis

Rugsėjo 22 d., antradienį, įvykusiose Baltijos futbolo lygos aštuntfinalio rungtynėse abu Lietuvos klubai iškovojo taškus Marijampolės „Sūduva“, kuri yra Lietuvos futbolo taurės laimėtoja, pas save 2:0 įveikė Narvos „Trans“ ir Estijos komandą, kurioje žaidžia du lietuviai. Nugalėtojams įvarčius pelnė Andrius Uršys ir Ramūnas Radavičius. Beje, „Sūduvą“ treniruoja buvęs Čikagos „Lituanicos“ treneris Gediminas Jarmalavičius.

Vilniaus „Vėtros“ vienuolikė žaidė Daugpilyje, Latvijoje, kur su vietos, Dinaburg“ komanda sužaidė lygiosiomis – 0:0. Atsakomosios rungtynės įvyks spalio 28 d.

Tarpvalstybinės rungtynės tarp Austrijos ir Lietuvos

Spalio 10 d. Insbroke, Austrijoje, įvyks priešpaskutinės atrankos į 2010 metų Pasaulio čempionatą rungtynės. Jose susitiks Austrijos ir Lietuvos rinktinės. Pirmame šių komandų susitikime Marijampolėje laimėjo lietuviai 2:0.

Į šias rungtynes iš Lietuvos sirgaliams yra organizuojamos kelionės. Iki rugsėjo 20 d. bilietus į šias rungtynes išigijo 120 ištikimiausių Lietuvos futbolo rinktinės gerbėjų.

ŠALFASS 2010 M. SLIDINĖJIMO

IŠVYKA įvyks Vail, Colorado

valstijoje, **kovo 20–27 d.**

Dėl vietų užsakymo rašykite

Carol Pasternak el. adresu:

carol@ski.com arba skambinkite:

1-800-525-2052 (ext 3319) arba

1-970-925-9500 (ext 3319).

Grupės kainos dabar labai prieinamos, todėl siūlome dalyviams jau dabar užsisakyti vietas.

Daugiau sporto žinių skaitykite 8 psl.

RASA JUKNEVIČIENĖ: NELAISVAS ŽMOGUS NEGALI PRIIMTI SPRENDIMŲ

Krašto apsaugos ministrė Rasa Juknevičienė teigia ir toliau kritiškai vertinanti Valstybės saugumo departamento (VSD) vadovo Povilo Malakausko galimybes eiti šias atsakingas pareigas. Jos manymu, Malakauskas dangsto parlamentinio tyrimo atskleistas problemas, susijusias su vadinamuoju valstybininkų klanu ir šiam klanui užkliuvusiais bei iš VSD pašalintais pareigūnais, išdrįsusiais liudyti Seime.

– Kas, Jūsų manymu, keisis VSD veikloje, pasitraukus iš jo dviem generalinio direktoriaus pavaduotojams – parlamentinio tyrimo metu liūdnai išgarsėjusiems Dainiui Dabašinskui ir Dariui Jurgelevičiui?

– Padaryta nebloga pradžia. Manau, kad šie du žmonės nebeturėjo moralinės teisės toliau eiti pavaduotojų pareigas. Tačiau tai – tik pradžia. Seimo Nacionalinio saugumo ir gynybos komiteto (NSGK) laukia dar daug darbų, kuriuos reikės nuveikti kartu su prezidentu, keičiant kai kuriuos VSD veiklos principus. VSD skandą lėmė tai, kad iki šiol galioję įstatymai užprogramavo šiai struktūrai galimybę tapti valstybe valstybėje.

Naivu manyti, kad užtenka vien parlamentinės VSD kontrolės. Toks manymas leidžia teigti, jog kai kas nori, kad apskritai nebūtų jokios kontrolės. Nė vienas parlamentaras Lietuvoje negali atlikti tokios VSD kontrolės, kokią, pavyzdžiui, JAV atlieka generalinio inspektorius tarnyba, kitose valstybėse – specialūs komitetai. Turėsime ir mes anksčiau ar vėliau sukurti tam tikrą kontrolės mechanizmą.

– Kaip vertinate VSD vadovo Malakausko gebėjimus pakeisti esamą padėtį VSD į gera?

– Galbūt pakeisti padėtį jam padės prezidentė ir Seimo NSGK. Jei, žinoma, jis norės tą padėtį keisti. Iki prezidento rinkimų neatrodė, kad jis nori keisti padėtį, atskleisti tiesą, informuoti visuomenę apie dalykus, apie kuriuos jau neįmanoma neinformuoti. Tad aš ir toliau kritiškai vertinu Malakausko galimybes dirbti VSD vadovu.

– Ką gero šią savaitę Malakauskas papasakojo NSGK nariams? Kaip yra dėl tų niekaip negaunamų VSD analitinių pažymų?

– Jo atsakymai ir dėl pažymų, ir dėl atleistų VSD pareigūnų, liudijusių Seime, manęs absoliučiai netenkina. Jie yra nenuoširdūs ir dengiantys nemenko masto problemas, susijusias kad ir su vadinamuoju valstybininkų klanu. Gaila, kad šis žmogus yra nelaisvas ir todėl negalintis priimti reikalingų sprendimų.

– Ar NSGK nariai ir jo dabartinis pirmininkas Arvydas Anušauskas pakankamai nuosekliai tų sprendimų reikalauja?

– Dalies NSGK narių nuomonė aiški: Juozas Olekas ir Gediminas Kirkilas labai nuosekliai Malakauską gynė. Šie du parlamentarai yra Malakausko atrama ir pasirinkimas komitete.

– Reikalaujate iš Malakausko pažymų, bet jis, vadovaudamasis Operatyvinės veiklos įstatymu, jų neduoda. Ginčas gerokai užsitęsė. Kodėl Jūsų partijos bendražygio Andriaus Kubiliaus vadovaujama Vyriausybė iki šiol nepriėmė nutarimo, kuris įpareigotų Malakauską tas nelemtas pažymas pateikti?

– Kaip tik šiomis dienomis patikrinome jo pateiktą informaciją, neva Vyriausybės stalčiuose jau dvejus metus dūla kažkoks nutarimo projektas. Nėra tokio projekto. O dėl Operatyvinės veiklos įstatymo pakeitimų būta nuomonių skirtumo; joks galutinis sprendimas dėl įstatymo pataisų nepadarytas.

Dabartinė įstatymų bazė nedraudžia Malakauskui pateikti Seimui analitinių pažymų: tai nėra operatyvinė informacija. Žmonės, kurie tas pažymas rašė, liudijo, kad jos buvo rašytos tokia pačia tvarka, kaip ir šimtai kitų pažymų, kurios guli ant prezidento, premjero, Seimo pirminko stalų.

Nežinia kodėl „įstrigo“ ir nėra pateikiamos būtent tos pažymos, kurios susijusios su VSD vidaus problemomis ir žmonėmis, dariusiais įtaką VSD veiklai. Jose minimas ir „Lietuvos rytas“: vienoje svarbiausių pažymų, dėl kurios, matyt, ir nenorima jų atiduoti, rašoma apie tai, kaip „Dujotekanos“ vadovas susitinka su „Lietuvos ryto“ savininku ir aiškinasi, už kokius pinigus ir kaip reikia stabdyti tuomet prasidėjusį parlamentinį tyrimą.

– Kodėl po Gruzijos įvykių nebuvo iš esmės peržiūrėta mūsų Nacionalinio saugumo strategija?

– Ankstesnė Vyriausybė buvo surašiusi labai daug popierinių dalykų, kuriais siekė apmalšinti visuomenės nerimą, kilusį po Gruzijos įvykių. Peržiūrėjome tuos dokumentus. Žinia, dažnai būna prirašoma įvairių strategijų ir koncepcijų, kurios vėliau padedamos į stalčius. Šiuo metu mėginame tiksliai nustatyti mūsų krašto apsaugos sistemos ligas ir aiškintis, kiek esame pajėgūs, esant reikalui, gintis patys, laukdami partnerių paramos. Atitinkami konfidencialūs dokumentai jau yra parengti ir perduoti atsakingiems pareigūnams. Ilgalaike krašto apsaugos strategiją kursime atsižvelgdami į nustatytą diagnozę.

– Ar praėjus daugiau nei metams po Gruzijos įvykių kas nors nuveikta, kad būtume saugesni? Ar atsižvelgta į pernykštes pamokas?

– Esminis skirtumas tarp mūsų ir Gruzijos yra tas, kad mes esame NATO nariai. Dėl konkrečios mūsų, kaip NATO narių, saugumo padėties galiu pasakyti, kad ji yra geresnė nei pernai per Gruzijos įvykius. Aukščiau-siu lygiu kalbamasi apie būtinybę turėti konkretesnius gynybos planus. Šiuo metu tai – pagrindinis mūsų darbas NATO struktūrose.

– Lietuva pasirašė strateginės partnerystės deklaraciją su prancūzais, kurie tradiciškai yra už silpnės NATO ir savarankiškesnes

Nukelta į 8 psl.

Obuoliauti su velniu

KĘSTUTIS GIRNIUS

Ko gero, Tėvynės sąjunga-Lietuvos krikščionys demokratai (TS-LKD) valdančiąją koaliciją turės lopyti ir į ją pakvies Darbo partija (DP). Dabar koaliciją, įskaitant Tautos prisikėlimo partijos frakciją, palaiko tik 71 parlamentaras – pats mažiausias skaičius daugumos koalicijai.

Naujoji Seimo pirmininkė konservatorė Irena Degutienė pažymėjo, kad už ją balsavusi DP gal bus kviečiama įstoti į koaliciją, jeigu nepavyktų susitarti su „Vienos Lietuvos“ frakcija. DP vadovas Viktoras Uspaskichas pasakė, kad DP galės dalyvauti koalicijoje, jei bus atsižvelgiama į jos siūlymus.

Viskas tarsi labai paprasta: viena partija palieka koaliciją, kita į ją ateina. Bet DP nėra paprasta partija. Generalinės prokuratūros kaltinamajame akte nurodyta, kad partija 2004–2006 metais neįrašė į oficialią apskaitą daugiau kaip 24 mln. litų pajamų, išvengė sumokėti valstybei daugiau kaip 3,8 mln. litų mokesčių. Dar neužbaigta ketverius metus vilkinta DP įkūrėjo V. Uspaskicho byla. Prokuratūra prašo Europos Parlamentą (EP) panaikinti neseniai išrinkto europarlamentaro neliečiamumą. Savo ruožtu V. Uspaskichas EP vadovams pareiškė, kad jis yra „koordinuotos valstybės atakos auka“, ir prašė svarstant jo neliečiamybės klausimą remtis formule, kuri buvo taikoma Rusijoje nuteistam verslininkui Michail Chodorkovski.

Nevalia užmiršti ir 2007 metų spalio mėnesį įvykusio DP frakcijos narių desanto į Maskvą: 17 „darbiečių“ nuvyko į nedraugišką kraštą susitikti su nuo teisėsaugos besislapstančiu partijos vadovu, kuris spaudos konferencijoje žarstė nepagrįstus kaltinimus savo valstybei. Tuo metu išplatintame pareiškime konservatoriai rašė, kad jei „tiems žmonėms mielesnė valstybė, kuri globoja nusikaltimais įtariamus politikus, tai gal jiems išties vertėtų ten ir pasilikti“. Atmintis trumpa, DP ras prieglobstį TS-LKD vadovaujamoje koalicijoje.

Koalicijos sudarymo gynėjai aiškina, kad DP pakvietimas būtų mažiausias blogis. Jos nariai turi nemažą parlamentinio darbo patirtį ir įgūdžių, jie gerokai kompetentingesni negu Laimonto Diniaus ir Arūno Valinsko frakcijų nariai. Koalicijai jau priklauso Liberalų ir centro sąjunga, kurios vadovo Artūro Zuoko rankos ne ką švaresnės nei V. Uspaskicho. Jei koalicijoje yra vietos „Abonentui“, nėra pagrindo atimesti V. Uspaskicho bendražygius. Nors DP nėra be trūkumų, dabartinėmis sąlygomis, kai koalicijos partnerių pasiūla tokia menka, reikia su ja susitarti.

Be to, politinės partijos siekia valdyti ir įgyvendinti savo programas. Kartais neskoningi kompromisai yra būtini. Partija, kuriai labiau rūpėtų savo politinė skaistybė negu programos įgyvendinimas, greitai netektų įtakos ir rinkėjų. Pagaliau nurodoma, kad ūkio krizės metu politinė krizė būtų per didelė prabanga. Šalies interesai reikalauja politinio pastovumo.

DP pakvietimas nebus be kainos. Kad ir kaip būtų, „darbiečių“ desantas į Maskvą yra precedento neturintis įvykis – užuovėjos buvo ieškoma svetimoje nedraugiškoje šalyje. Dabar Briuselyje V. Uspaskichas vaizduojasi valstybės suorganizuoto politinio susidorojimo auka, tuo dergdamas Lietuvą. Mano žiniomis, „darbiečiai“ neatsiribojo nuo savo vadovo veiksmų. Bendradarbiavimas su šitokia partija sunkiai derinasi su TS-LKD skelbiamu patriotizmu ir valstybingumo gynimu. Kai kurie konservatorių sąjungininkai, pavyzdžiui, tremtiniai ir jų palikuonys, gali tai laikyti principų išdavyste.

TS-LKD daugiau už bet kurią kitą partiją pabrėžia savo principus ir vertybes. Jais grindžiama užsienio, šeimos ir kitų sričių politika. Bet kokiais principais remiamasi renkantis partnerius? Ar čia politikos laukas, kuriame negalioja principai? Negalima neigti pragmatizmo ir realizmo svarbos, bet reikia saugotis, kad jais prisidengiant nebūtų pereita į paprastą oportunistą. Net atlaidesniems konservatorių rinkėjams šis obuoliaiavimas su velniu gali palikti blogą skonį. Jie gali nurodyti, kad balsuodami už konservatorius neįsivaizdavo, jog balsavo ir už koaliciją su DP. O jei būtų žinoję, gal jie būtų balsavę kitaip.

Apskritai, rinkėjai gali skųstis, kad jų balsas nuvertinamas, o Lietuvos politinių partijų sistema tampa bespalve mišraine. Balsuojama už vieną, o gaunama kita. Atiduodi balsą dešiniems, o jie įsijungia į kairiųjų koaliciją. Ir atvirkščiai. TS-LKD bendradarbiavimas su liberalais suprantamas, vis dėlto abi partijos dešinėsios. Bet ką bendro turi konservatoriai ir „darbiečiai“, kokių pagrindų jie bendradarbiaus?

Politiniai kompromisai ne visada atsiperka. TS-LKD nukentėjo dėl savo paramos socdemų vadovaujamai koalicijai. Gražiai skambėjo kalbos apie „valstybinių partijų“ bendravimą, bet tikrovė buvo kita. Konservatoriai save sukaustė, apribojo savo veikimo laisvę. Net paaiškėjus pragaištingoms „Leo LT“ kūrimo pasekmėms, TS-LKD laikėsi pasyviai ir veiksmingai nesipriešino. TS-LKD klydo, išrinkdami Arūną Valinską Seimo pirmininku, taigi antruoju valstybės žmogumi. Jis toms pareigoms visiškai netiko. Nelengva gerbti Seimą, kai jis savęs negerbia.

Dažnai aiškinama, kad politikai atspindi visuomenę, tad ko galima tikėtis, kai dauguma paprastų piliečių yra apatiški, politiškai neišprusę, pasiduoda populizmui. Šis aiškinimas politikams yra perdėm patogus. Jų pačių neprincipingumas skatina žmones nusigręžti nuo politikos.

Galima viltis, kad TS-LKD šį tą išmoko ir elgsis atsargiau. Vargu ar „darbiečiai“ tenkinsis menkais niekučiais. Jei reikėtų perduoti tik kelias ministerijas, kaina gal nebūtų per aukšta. Bet ar to pakaks? Liaudies pasakose gudrus bernas kartais apgauna velnią, bet kartais netenka obuolių ir „terbos“.

Alfa.lt

PAJUTOME, KAD ESAME NEATSIEJAMA SAVO TAUTOS ŠVENTĖS DALIS

Lietuvos Tūkstantmečio dainų šventei pasibaigus

Sunku patikėti, kad jau baigiasi tiek švenčių ir išpūdžių dovanojusi vasara, kad tų švenčių dalyviai ir žiūrovai tik prisiminimais gali grįžti ten, kur karaliavo šokis, daina, gera nuotaika. Ši kartą pasidalinti savo mintimis apie Tūkstantmečio dainų šventę paprašėme **Darių Polikaitį**, kuris šventės metu buvo atsakingas už užsienio lietuvių choras. Jis iš Čikagos keliavo su gražiu būriu choristų – Lietuvos meno ansamblio „Dainava“ ir Palaimintojo Jurgio Matulaičio misijos vaikų choro „Vyturys“ dainininkais, kuriems vadovauja jau ne vienerius metus.

– Kaip jaučiatės po šventės, kokių išpūdžių parsivežėte?

– Grįžau iš Lietuvos su maloniausiais prisiminimais. Jau kelis kartus esu dalyvavęs šventėje, ir turiu prisipažinti, kad prieš išvykstant į Lietuvą kilo abejonių – ar po tiek kartų šventė nepraras žavesio? Bet Dainų šventė ir ši kartą neapvylė. Man ypač buvo malonu, kad šiais metais vykome į Lietuvą visa šeima (žmona Lidija ir trys vaikai), ir kad visi dainavome. Džiaugiuosi, kad jie grįžo patenkinti, patyrė nuostabių išpūdžių.

– Iš Čikagos į šventę vyko du chorai – mišrus suaugusiųjų choras „Dainava“ bei vaikų ir jaunųjų choras „Vyturys“. Kaip jiems sekėsi?

– Dainų šventėje dalyvavo daugiau negu 1,000 užsienio lietuvių. Iš jų apie 350 buvo choristai. Atvyko chorai iš JAV, Kanados, Australijos, Anglijos, Airijos, Islandijos, Vokietijos, Lenkijos, Rusijos ir Ukrainos. Šventėje dainavo 38 „Dainavos“ ansamblio nariai ir 22 Palaimintojo Jurgio Matulaičio Misijos vaikų choro „Vyturys“ nariai. Manau, kad jiems puikiai sekėsi. Žinojau, kad dainaviečiai (suaugę) be problemų įsilies į choristų gretas. Daug kas jau kelintą kartą dainuoja šventėje, visi atvyko į Lietuvą su nepaprastai pakilia nuotaika. Bet įdomiausia man buvo stebėti jaunuosius choristus – vaikus. Jiems reikėjo truputėlį apsiprasti. Pirmoje repeticijoje jie buvo šiek tiek nedrąsūs – galbūt truputį apstulbino tas tūkstantinis jaunuolių choras, į kurį reikėjo jungtis! Tačiau iki Dainų

dienos viskas pasikeitė. Tą dieną jaunimas pajuto šventės dvasią – dainavo visom jėgom, pilni užsidegimo. Manau, kad ne vienas choristui – tiek vaikui, tiek suaugusiam – išliks nepakartojami prisiminimai.

– Gal galite apibūdinti Dainų šventės repertuarą (bent dainų)?

– Dainų dienos koncertas Vingio parke prasidėjo kaip visada Tautiška giesmė, kuri šia Lietuvos vardo tūkstantmečio proga įgijo dar didesnę prasmę. Po to skambėjo šiai šventei sukurta Algirdo Martinaičio kantata „Gratulationes Lithuaniae“ („Sveikinimai Lietuvai“) pagal Vlodo Braziūno eiles. Tai kūrinys, kuris pamini tam tikrus Lietuvos istorijos momentus, susijusius su kalba ir raštu – Lietuvos vardo paminėjimas Kvedlinburgo analuose, popiežiaus dekretas, paskelbiantis Mindaugą Lietuvos karaliumi, pranciškonų užrašyta malda „Sveika, Marija“, M. Mažvydo „Katekizmas“, K. Donelaičio „Metai“, M. Daukšos „Postilė“ ir liaudies daina, kuri net sunkiausiais laikais palaikė lietuvių dvasią. Po to skambėjo įvairūs kūriniai suaugusių chorams ir vyrų chorams. Chorams palikus estradą, pučiamųjų orkestrai sudrebino Vingio parką. Po to dainavo jaunimo chorai, moterų chorai.

Pabaigoje jungtinis šventės choras sudainavo paskutines dainas. Skambėjo tradicinės „Kur bėga Šešupė“, „Kur giria žaliuoja“, „Lietuva brangi“, Ritos Kliorienės „Viena šeima, viena tauta“, Ginto Abariaus „Dieve, laimink Lietuvą“. O po šventės uždarymo visi nuotaikingai sudainavo Marijono Mikutavičiaus „Pasveikinkit vieni kitus“ (pats Mikutavičius dainavo kartu).

– Jums teko dalyvauti jau ne vienoje Dainų šventėje. Kuo ypatinga ši?

– Dainų šventėje dalyvauju jau ketvirtą kartą – dalyvavau 1994, 1998, 2003 ir šiais metais. Kiekvienas kartas vienaip ar kitaip ypatingas. Tačiau šių metų Dainų šventė išskirtinė tuo, kad ji buvo skirta paminėti Lietuvos vardo tūkstantmetį. Turbūt ne mes vieni pajutome, kad Lietuvos žmonėms ši šventė buvo labai reikšminga. Žiūrovai renginius lankė ypatingai gausiai. Visuose renginiuose ir Vilniaus gatvėse viešpatavo draugystės ir vieningumo dvasia. Tikrai buvo gera tomis dienomis būti Vilniuje! Žinoma, pati Dainų diena buvo nuostabi. Bet ir repeticijos prieš Dainų dienos koncertą buvo išpūdingos. Pajutome, kad dalyvaujame Lietuvos gyvenime, kad esame neatsiejama savo tautos šventės dalis. O choristų nuotaikas taip pat veikė tai, kad ši kartą turėjome ir papildomų įpareigojimų.

– „Vyturys“ ir „Dainava“ giedojo šv. Mišiose Šv. Kazimiero bažnyčioje. Kaip pavyko šis Jėzuitų gimnazijos renginys?

– Tai buvo mūsų su Vilniaus jėzuitų gimnazijos choro vadovu Leonidu Abariumi sumanymas. Mes su Leonidu jau seni draugai, o mūsų chorai yra pažįstami iš Dainų švenčių Lietuvoje ir Čikagoje. Tad kilo mintis paminėti Mindaugo karūnavimo šventę kartu sugiedant šv. Mišiose, tuo pačiu paremiant jėzuitų gimnazijas Lietuvoje. Į talką pasikvietėme Cleveland Ritą Kliorienę ir jos „Exultate“ choro dainininkus. Šv. Mišiose dalyvavo daug žmonių. Po šv. Mišių gimnazija suruošė sutikimą ir vaišes. Tai buvo labai graži šventė – buvo

daug jaudinančių akimirklų. Leonidas Abarius geriausiai apibūdino mūsų nuotaikas cituodamas B. Brazdžionį: „Kaip gera, kai turi kam pasakyti – Su tavim ...“

– „Dainava“ Chorinės muzikos vakare Lietuvos nacionalinėje filharmonijoje pristatė užsienio lietuvių kompozitorių kūrybą. Gal galite plačiau papasakoti apie šį koncertą?

– Filharmonijoje vykęs chorinės muzikos vakaras „Šimtmečio dainos“ buvo Lietuvos chorinės muzikos „retrospektyva“. Dešimt chorų atliko skirtingų istorinių laikotarpių kompozitorių kūrinius. Koncertas buvo iš tiesų netrumpas – jis truko 4 su puse valandos! Programos leidinyje buvo parašyta „Lietuvių chorinės muzikos vakaras ‘Šimtmečio dainos’ skiriamas chorinės muzikos amžininkams ir kūrėjams, tradicinės kultūros puoselėtojams, iki šių dienų išsaugojusiems ir išaukštintiems liaudies dainą, kompozitoriams, poetams, chorų vadovams, mokytojams, muzikologams ir tyrinėtojams, dainininkams, visiems chorinės dainos mylėtojams.“ „Dainava“ kartu su Šiaulių „Polifonija“ buvo pakviesta pristatyti užsienio lietuvių kompozitorius, kūrėjus nuo XX a. pradžios. Tai buvo mums didelė garbė. Tuo pačiu – ir nemaža atsakomybė, nes dalis šių kompozitorių Lietuvoje nežinomi arba žinomi nedaug. O kaip atrinkti žymiausius kompozitorius ir kūrėjus, kai laikas toks ribotas (mums, kaip ir kitiems chorams, buvo skirta vos 20 minučių)? Vis dėlto manau, kad pristatėme gerą ir tinkamą programą. Atlikome šiuos kūrinius: Vanagaičio „Vėjužėlis“, Budriūno „O, Nemune“ (žodžiai B. Brazdžionio), Kačinskio „Terra Tremuit“, Jakubėno „Svyruoj, linguo, paukštėlis“ (liaudies daina), Mikulskio „Aviža prašė“ (liaudies sutartinė), Fausto Strolis „Poeto svajonė“ (žodžiai H. Nagio), Gaidelio „Šaltysius“ (liaudies daina) ir Govedo „Iš tavo rankos“ (žodž. B. Brazdžionio). Klausytojai labai šiltai priėmė užsienio kompozitorių įnašą į Lietuvos chorinės muzikos paveldą. Esame dėkingi Liaudies kultūros centrui ir

Nukelta į 11 psl.

Komentaras

REVOLVERIAI IR ŠAMPANAS TARP „BROLIŠKŲ TAUTŲ“

DONATAS JANUTA

*Tas, kuris negerbia ir nevertina
savo praeities, tas
nevertas pagarbos dabar ir neturi
teisės ateičiai.*

Tai žodžiai, tarti sulenkėjusio lietuvių genties bajoro, Josefo Pilsudskio, pasakyti jo užimtame Vilniuje 1922 m. balandžio 22 d.

Vilniaus restorane prie vieno stalelio sėdėjo keturi lietuviai. Prie gretimo sėdėjo keli lenkai. Lenkai, išgirdę anuos lietuviškai kalbantis, pradėjo tyčiotis iš lietuvių, ir kuo toliau – tuo daugiau. Pagaliau, vienas lietuvis atsisistojo ir atsisukęs į lenkus šūktelėjo: „Lauk iš restorano, jei nemokate tinkamai elgtis!”

Lenkai pradėjo juoktis. Lietuvis išsitraukė iš kišenės revolverį ir pakartojo: „Lauk!” Kiti trys lietuviai irgi išsitraukė po revolverį. Lenkai nuostojo juoktis ir išėjo. Lenkams išėjus, lietuviai pareikalavo butelio šampano.

Šis pasisveikinimas tarp lietuvių ir lenkų įvyko Vilniuje 1918 metais. Tas pirmas lietuvis, kuris išsitraukė revolverį, buvo Vladas Stašinskas, tada vidaus reikalų ministras pirmojoje Lietuvos vyriausybėje. Kiti trys „revolininkai” buvo žemės ūkio ministras Juozas Tūbelis, Lietuvos Tarybos narys dr. Jurgis Alekna ir Lietuvos Tarybos narys, vėliau Kauno burmistras, Jonas Vileišis. Tai buvo laikai, kada Vilniuje siautė – kartais kartu, kartais vieni po kitų – vokiečiai, bolševikai ir lenkai.

Tie iš restorano išvyti lenkai buvo Vilniaus krašto dvarininkai. Tikriausiai, jie buvo ne lenkai, bet sulenkėję lietuviai. Vilniaus vaivada, lenkas Ludwik Bocianski, lenkų okupacijos laiku žiauriai persekiojęs lietuvius, skundėsi: „Čia, Vilniuje, daugeliui lenkų įdrėskus odą tekėtų lietuviškas kraujas. Tikra velniava.”

1906 metais buvo įduotas raštas Popiežiui Pijui X-tam, protestuojant prieš Lietuvos bažnyčių lenkinimą. Jį pasirašė dr. Basanavičius, Gabrielius Landsbergis, Donatas Malinauskas ir kiti Lietuvos labui savo jėgas ir energiją paskyrę patriotai. Beje, rašte jie pareiškė: „Tvirčiausiu pamatu lenkinimo sistemos Vilniaus gubernijoj’ yra sulenkėjusi, daugiausiai lietuviškos genties, bajorija.”

Lenkai vyskupai į lietuviškas parapijas skirdavo lenkus kunigus. Kai vienas lenkas kunigas, skiriamas į lietuvišką parapiją, pareiškė Vilniaus vyskupui Povilui Straszynskiui: „Aš lietuviškai nemoku, o parapijonai nesupras lenkiškai sakomų pamokslų”, vyskupas aštriai atsakė: „O, tegul tie ‘z kurwy syny’ [‘kurvos sūnūs’] mokinasi lenkiškai; tik tokiu būdu ir išsimokš, o mes turime rupintis, idant jie visi pavirstų į lenkus.”

Ne be reikalo Maironis rašė:
*Pavojų motina – tėvynė,
Ateina audra iš pietų,
Tai lenkas, išgama tautų,
Mums neša pančius ir žudyne,
Dvarų ieškodams prarastų.*

Bet grįžkim į šiandieną. Buvęs mūsų Lietuvos prezidentas Valdas

Adamkus neseniai pavadino lenkus mums „broliška tauta.” O ką tie Adamkaus „broliai” sako apie mus?

Lenkijos užsienio reikalų ministras Radoslaw Sikorski šiais metais viešai per televiziją paneigė, kad Lenkija 1920 metais okupavo Vilnių. Nenuostabu, kad lietuvių ir lenkų nuomonės skiriasi apie praeities įvykius. Tačiau Lenkijos užsienio reikalų ministras išreiškė ne savo privačią nuomonę, bet viešai, per žiniasklaidą, oficialiai kalbėdamas kaip dabartinės Lenkijos atstovas, paneigė Lenkijos agresiją ir žiaurią okupaciją. Ir ko išmoksta eiliniai lenkai iš tokių savo valdžios vyrų?

Interneto svetainėse ir kitur eiliniai lenkai viešai reiškia savo nuomones šitaip: „Lietuviai elgetos bučiavo Stalinui į rankas ir gavo Vilnių, kurį pavogė iš lenkų”; „Lietuviai turi tokią teisę į Vilnių kaip utėlės į kailnius”; „Lietuviai [Vilniumi] džiaugiasi ir loja lyg šunys”; „Tai laukiniai rytiečiai, kuriuos civilizavo lenkai. Juos reikia pamokyti.” Tai yra švelnesni jų pasisakymai. Dažnai jie dar pagražina savo mintis apie lietuvius ir Lietuvą riebiais žodžiais, taip, kaip tas minėtas Vilniaus vyskupas anais laikais.

Ar tai dėl to, kad lenkai tikros istorijos nežino? Tikrai, ne. Kai praeitais metais Lenkija pareikalavo daugiau balsų Europos Sąjungoje, negu jiems priklausau pagal gyventojų skaičių, Lenkijos premjeras Jaroslaw Kaczynski atkirto Vokietijai: „Jeigu jūs manote, kad lenkų per mažai, tai vien dėl to, kad jūs, vokiečiai, tarp 1939–1945 m. išžudėte tiek daug mūsų gyventojų, ir dabar drįstate sakyti, kad pas mus per mažai žmonių.” Taigi, lenkai istoriją gerai žino, kada jiems naudinga, ir neužmiršta skriaudų, kurios jiems buvo padarytos.

Lietuvos istoriniai santykiai su lenkais Lietuvai buvo baisiai kenksmingi. Praradome daug savo kultūros, praradome savo sostinę Vilnių, praradome senas Lietuvos gyvenvietes, kai buvome susidėję su lenkais į bendrą Respubliką, lenkams valdant, praradome visą savo valstybę.

Lenkai, 1920 m. užėmę Vilniaus kraštą, tarp 1920 ir 1939 metų kankino ir žudė lietuvius. Uždarinėjo lietuvių organizacijas, konfiskavo lietuviškus laikraščius ir knygas. Už lietuvišką veiklą kalino lietuvius kunigus ir pasauliečius. Per karą lenkų Armija Krajova toliau vedė naikinimo veiklą prieš lietuvius. Ligi šiol lenkai, ta Adamkaus „broliška tauta”, ne tik neatsiprašė už tas dideles lietuviams padarytas skriaudas, bet jų net nepripažįsta.

Vilniaus užėmimas ir skriaudos yra dalis Lietuvos istorijos. Lenkai niekuomet neturėjo nei istorinių etnografinių, nei juridinių teisių į Vilnių ir į Vilniaus kraštą. Pagal 1863 m. Petrapilyje išleistą Rusijos kariuomenės vyriausio štabo, kapitono R. D’Erkert „Atlas of Historic Poland”, tuo laiku Vilniaus krašte 60 proc. gyventojų buvo lietuviai, maždaug 12 proc., bet ne daugiau kaip 20 proc. lenkų, o likusius sudarė rusai, gudai, vokiečiai, totoriai, ir kiti. Karo štabo kapitonu Korevos 1861 m. Petrapilyje išleisti duomenys pateikia tokius

pačius skaičius. Patys lenkai nesiginčijo ir buvo labai patenkinti, kada Pirmojo pasaulinio karo Versalio taikos konferencijos tyrinėtojai nustatė, kad tada Vilniaus gubernijoje lenkų buvo 20 proc.

Pagal vokiečių atliktus Antrojo pasaulinio karo meto apskaičiavimus, 1943 m. Vilniaus mieste ir apskrityje lenkų skaičius ne tik buvo padidėjęs, bet jau aiškiai viršijo lietuvių skaičių. Iš kur tie lenkai atsirado? Faustas Kirša 1931 m., dar tik po 10 lenkų okupacijos metų, paaiškino šitaip: „Pastatykite Vilniuje 3 divizijas kinų kariuomenės, teuzima kinai visas valdininkų vietas, teišdalija keleta dvarų kinams, tepaskiria vyskupą kiną ir tepavaldo 10 metų. Vilniaus nepažinsi, nes kas antras žmogus bus kinas.”

O dėl juridinių teisių į Vilnių, juk Rusija visą Vilniaus kraštą pagal 1920 m. sutartį perleido ne Lenkijai, bet Lietuvai. Lenkai iš pasalų, neva

Želigovskio maištu, 1920 m. spalio 9 d. užgrobdami Vilnių, tai padarė su-laužydami tik prieš dvi dienas pasirašytą su Lietuva Suvalkų sutartį.

Žydai ne tik neužmiršta savo istorijos, bet ir neleidžia kitiems jos užmiršti. Lenkai ne tik pažįsta savo istoriją, bet, kai jiems patogiu, ir klas-toja ją. Gyvenkim su kaimynais draugiškai – nors jie ir dažnai su mumis elgiasi ne visiškai „brolišškai”. Linkėkim jiems ir mums laimės ir saulėtos ateities. Bet nors mes patys neužmirškime savo istorijos.

Pagrindiniai šaltiniai panaudoti šiam straipsniui yra: „Apie Lenkų kalbą Lietuvos Bažnyčiose” (Kaunas, 1906); T. Norus ir Jonas Žilius „Lit-huania’s Case for Independence” (Washington, D.C., 1918); „Vilniaus krašto lietuvių gyvenimas”, Danielius Alseika (Vilnius, 1935) ir „Karo archyvas” (Kaunas, 1938, X tomas).

Nuomonė

Atsakymas E. Juodvalkei

STASĖ E. SEMĖNIENĖ

Smagu buvo „Drauge” sužinoti, jog tokie rimti, garbingi, kūrybingi bei išmoningi vyrai, kaip inž. Algimantas S. Gečys, prof. dr. Antanas Klimas ir kt., pirmiausia mėgsta skaityti laiškų skyrių. Toks atviras jų pasisakymas duoda ne tik įkvėpimo, bet ir daugiau drąsos išreikšti savo nuomonę šiame skyriuje. Gan dažnai prisieina išgirsti arbatėlių, kavučių ar šiaip susibūrimų metu, kad laiškų, nuomonių, komentarų skyrius yra pirmučiausiai jų skaitomas (ir taip dažniausiai atsiliepia moterys).

Rugsėjo 10 d. komentary skyriuje Eglės Juodvalkės straipsnis „Dėl R. M. Lapo recenzijos” iššaukė geroką kiekį nusistebėjimo, bet dar daugiau linksmą nuotaiką, lydimą plačios šypsenos. Visas E. Juodvalkės komentaras nuskambėjo taip, tarsi ji būtų toji garsioji advokatė Portia, pasaulio žymiausio dramaturgo William Shakespeare pjesės „Venecijos pirklys” herojė. Ji rašo, kad „nederą R. M. Lapo kaltinti ambasadoriui Audriui Brūzgai nepagarba”, pastarajam panaudojus, bet nepažymėjus savo straipsnio šaltinio. Ar galima asmeniui, į kurį amerikiečiai pagarbiai kreipiasi „Honorable”, o Lietuvoje visais laikais (tik ne okupacijos) dar ir dabar kreipiasi „Ekscelencija”, tiesiai šviesiai (kaip Lietuvoje, įprasta sakyti) sakyti: „Kai kurie autoriai tiesiog negerbia kitų darbo. Štai ambasadorius Brūzga...” Ar tai skamba pagerbimu, tesprendžia mielieji skaitytojai. Ne sykį buvo kartojama, jog gerbiame ne patį asmenį, bet jo užimamas labai svarbias pareigas. O kas gi yra svarbiausia, jei ne tarnavimas savo valstybei bei tautai ir atstovavimas joms abiem?

Nepataikiau komentaro autorei ir kitu atveju. Kaip ji rašo, „nepatiko jai mano atsiliepimo apie R. M. Lapą tonas”. Ir ji cituoja, anot jos, mano žodžius: „Ei! Mariau, who do you think you are?” Netiksliai pacituota! Turbūt Eglei žinoma, kad tiktai iš dalies paimta, nepilna citata, nors ji nėra visiškai suklustojimas, bet vis vien yra iškraipymas, net minties pakeitimas. Mano visas sakinyss buvo: „Vos nuslopinau liežuvio niežėjimą čiabuviškai ‘nepačaižant: Ei! Mariau...’?” E. Juodvalkei Raimundo nepagarba ambasadoriui visiškai pri-

imtina, o savo komentare ji klausia: „Ar taip kreipiamasi į taiklią ir informatyvią (ar tai naujas „tarptautinis” žodis? – S. E. S.) plunksną valdantį rašytoją (įkėlusi jį net į naują rangą – S. E. S.)?” Kodėl toks nevienodas, vienašališkas ir dvigubas vertinimas? O kodėl rašiau angliškai? Grynai norėdama „atsilyginti” jam pačiam ta pačia jo kalba, kai Raimundas net 3 kartus („Kultūroje” 2 sykius ir sykį pokalby su vyr. redaktore) pavartojo anglišką posakį „good, bad and ugly” ir 2 ilgus laiškus anglų kalba, pareikšdamas, jog neverta jų išvers-ti.

Skaudu buvo girdėti ne vieną atsiliepimą, neva R. M. Lapo recenzija buvo griežta, ant labai aštrios briaunos. Kai kurių nuomone (nors Eglė vadina recenziją „neužgaulia”), Raimundas užgausiai nusprendė, jog visas būrys albumo sudarytojų savo darbo nesuprato, buvo nekompetentingi, nenusimanė, sprenddami apie kultūrinį paveldą, savo egzamino neįšlaikė ir jis rašas už jų darbą 3 su minusu. Ne mudviem čia su Egle spresti apie recenzijos vertę. Tai menininkų, istorikų, kritikų darbas – jų duonos kramtymas.

Prieš pabaigą E. Juodvalkė rašo: „Beje, galima ginčytis dar su kitais gerb. S. E. Semėnienės teiginiais.” O savo straipsnį gerb. poetė užbaigia: „Bet ar galima su nuomone ginčytis?” Geras klausimas! Greičiausiai, atsakyčiau „ne”. Iš esmės, kiekvienas ginčas prasideda nuo menkniekių ir baigiasi grumtynėmis dėl pirmenybės. Antra vertus, geriausias būdas susilaukti naudingiausių padarinių iš ginčų – yra jų išvengti. Per visą savo ilgą gyvenimą (ačiū Dievui!) vengiau ginčų, kaip nereikalingų nesusipratimų. O dėl nuomonės? Argi mes, gyvenimo, likimo mėtyti ir vėtyti, dar vis nežinome, kad suėję du lietuviai turi tris nuomones?! Arba dar įdomiau – kad Lietuvoje susitikę trys vyrai tučiuojau penkias partijas steigia? Ar ne tiesa?

Užsklandai atversiu „pasiskolintą” „filosofiją”. Visatos atžvilgiu mes tegyvename vos akimirką, tai kam sau tą brangų svečiavimąsi apkartinti? Džiaukimės Viešpaties geriausia kūryba, skleiskime meilę plačiai, neškime naudą Jo sukurtiems žmonėms, o patys ieškokime teisingo, tikro kelio į tiesą, gėrį bei grožį!

K. Donelaičio atminimo muziejus Tolminkiemyje 1988 metais.

ELTOS nuotr.

Gumbinė/Tolminkiemis, rugsėjo 24 d. (ELTA) – Kaliningrado srityje, Gumbinėje (Guseve), paminėtos lietuvių grožinės literatūros pradininko Kristijono Donelaičio 295-osios gimimo ir paminklo atidengimo penktosios metinės.

UNESCO 1977 m. įtraukė K. Donelaičio „Metus“ į „Europos literatūros šedevrų biblioteką“.

K. Donelaičio gimimo metinių minėjime dalyvavo Gusevo miesto ir rajono vadovybė, poetai, Kaliningrado srities kultūros ministerijos atstovai, Kaliningrado srities Lietuvių Bendruomenės atstovai. Renginio dalyvius pasveikino Lietuvos generalinis konsulas Kaliningrade Vaclovas Stankevičius.

Renginyje skambėjo ištraukos iš lietuvių literatūros klasiko poemos „Metai“ lietuvių ir rusų kalbomis, poetai skaitė eiles, skirtas K. Donelaičiui, dešimties metų jubiliejų švenčiantis vaikų folklorinis ansamblis „Nadruvėlė“ renginio dalyvius pradžugino lietuvių liaudies dainomis ir šokiais.

Spalio 8 d. Tolminkiemyje (Čistyje Prudy), kur K. Donelaitis nuo 1743 iki mirties 1780 m. kunigavo ir parašė poemą „Metai“, bus minimos trisdešimtosios K. Donelaičio muziejaus įkūrimo metinės.

H. Daktaras pareiškė norįs būti Bulgarijos piliečiu

Vilnius, rugsėjo 24 d. (BNS) – Nuo Lietuvos teisėsaugos besislapstęs Kauno nusikaltėlių vadeiva Henrikas Daktaras per teismo posėdį Varnoje, kur svarstytas jo išdavimas Lietuvai, pareiškė norintis tapti Bulgarijos piliečiu ir tikino pažinojęs Seimo pirmininką.

Tai patvirtino Varnos apygardos ir apeliacinio teismo atstovė Elena Bangijeva. Pasak E. Bangijevos, įtariamasis ir jo gynėjai Branimiras Balačevas bei ginti vyrą stojusi žmona Ramutė Daktarienė pareiškė, jog Lietuvoje kėsintasi į H. Daktaro gyvybę, jam neva dėl politinių aplinkybių gresia pavojus, todėl „Henytė“ neturėtų būti perduotas Lietuvos teisėsaugai.

Be to, H. Daktaras tikino pažįstą Seimo pirmininką, kuriam su Kauno nusikaltėlių autoritetu padarytos nuotraukos neva pridarė daug

nemalonumų. Tačiau atstovė spaudai pripažino, kad Seimo pirmininko pavardės neišgirdo.

Kauno nusikaltėlių autoritetu vadinamas „Henytė“ prieš kelerius metus buvo nufotografuotas su tuometiniu pramogų verslo atstovu Arūnu Valinsku, kuris pernai lapkritį buvo išrinktas Seimo pirmininko, o ši rugsėį atstatydyntas iš šių pareigų.

Advokatas B. Balačevas taip pat tikino teismą, kad H. Daktaro ir fizinė, ir psichologinė būklė yra labai bloga, todėl jo perduoti Lietuvai negalima.

Tai paneigė prokuroras, tvirtinęs, kad įtariamasis yra puikios sveikatos. Be to, pasak teisėsaugininko, Lietuvos teismai užtikrins teisingą procesą, todėl jis turėtų būti išduotas Lietuvai.

Amerikiečiai tiki investicijomis Lietuvoje

Atkelta iš 1 psl. atgavimo čia investavo tokios stambios amerikiečių bendrovės kaip „Philip Morris Baltic“, „Kraft Foods Lietuva“, „The Coca-Cola company“, IBM, „Micro-soft“ ir kitos.

Anot D. Gage, pirmaujanti Lietuvoje intelektualių inžinerinių sprendimų Lietuvoje bendrovė „Fima“ – vienas pavyzdžių, kaip amerikietiškas kapitalas gali sėkmingai įsiliesti į jau veikiančią lietuvišką bendrovę.

New York fondų biržoje minimos bendrovės „MVC Capital“ atstovas Chris Salivan teigė, jog pernai rudenį investuoti į Lietuvoje veikiančią bendrovę „Fima“ paskatino tai, kad bendrovė yra pirmaujanti Lietuvoje intelektualių inžinerinių sprendimų srityje ir pajėgi išaugti bei užimti aukštas vietas už šalies ribų.

Iš viso „MVC Capital“ į bendrovės „Fima“ akcijas investavo 28,1 mln. dolerių. JAV ambasadoje vykusiame susitikime dalyvavęs „Fimos“

generalinis direktorius Gintaras Juknevičius teigė, kad amerikiečių bendrovės investicijos padėjo užtikrinti vykdomų ir suplanuotų projektų tęstinumą, sutvirtinti klientų ir partnerių pasitikėjimą bendrove ekonominio sunkmečio metu.

Šiuo metu „Fima“ baigia įrengti duomenų centrą „Lietuvos geležinkeliams“, vykdo didelės apimties geležinkelio IX D koridoriaus eismo valdymo sistemų modernizacijos projektą, šalies keliuose diegia didžiausią iki šiol buvusį greičio matuoklių tinklą.

Remiantis Statistikos departamento duomenimis, tiesioginės JAV užsienio investicijos 2009 m. sudarė 817 056 tūkst. litų, šiuo metu Lietuvoje investavusios 138 bendrovės. Daugiausia JAV bendrovės Lietuvoje yra investavusios į apdirbamąją gamybą (37 proc. visų JAV investicijų apimties), maisto produktų, gėrimų ir tabako gamybą (25,5 proc.), didmeninę ir mažmeninę prekybą (22,8 proc.), su nekilnojamuoju turtu susi-

V. Juščenka pažadėjo tiekti elektros energiją

New York, rugsėjo 24 d. (ELTA) – Ukrainos vadovas Lietuvos prezidentei pažadėjo, jog Ukraina per Baltarusiją galės tiekti elektros energiją po Ignalinos atominės jėgainės uždarymo.

Jungtinių Tautų Generalinės Asamblėjos darbe New York dalyvaujanti prezidentė Dalia Grybauskaitė susitiko dvišalio pokalbio su Ukrainos vadovu Viktor Juščenka. Valandą trukusio pokalbio metu buvo aptarti valstybių dvišaliai santykiai, Ukrainos euroatlantinės integracijos eiga.

Kalbėdama apie dvišalius santykius Lietuvos vadovė pabrėžė, kad Ukrainos planai taikyti muitus kai kurioms prekėms iš Europos Sąjungos (ES) pažeidžia ne tik Lietuvos, bet ir kitų ES šalių interesus, taip pat prieštarauja Pasaulio prekybos organizacijos, kurios narė yra Ukraina, nuostatoms. Tokia politika, pasak D. Grybauskaitės, sunkina Ukrainos galimybę pasirašyti išplėstinę laisvos prekybos sutartį su ES. Ukrainos prezidentas patikino, jog anksčiau taikyti muitai jau atšaukti, o naujų nuspręsta nebeįvedinėti.

Lietuvos prezidentei pabrėžus bendradarbiavimo elektros energijos tiekimo srityje svarbą, Ukrainos vadovas užtikrino, jog Ukraina per Baltarusiją galės tiekti mūsų šaliai trūkstamą elektros energijos kiekį po Ignalinos atominės jėgainės uždarymo. Ukraina, pasak V. Juščenka, pasirengusi pasirašyti konkrečias sutartis dėl elektros energijos kiekio.

D. Grybauskaitė pabrėžė, kad Lietuva palaiko Ukrainos euroatlantinės integracijos siekius. Tačiau Lietuvos vadovė atkreipė dėmesį, jog Ukraina turi atlikti tiek ES, tiek NATO nurodytus „namų darbus“ ir gilinti bendradarbiavimą su šiomis organizacijomis. Vienas svarbiausių uždavinių, prezidentės nuomone, yra užsitikrinti Ukrainos žmonių palaišymą. Lietuva pasirengusi dalintis patirtimi, ypač naudojant ES Rytų partnerystės programą, patariant Ukrainos specialistams, kaip tinkamai rengti bendradarbiavimo projektus ir panašiai.

Prezidentė D. Grybauskaitė padėkojo prezidentui V. Juščenka už kvietimą atvykti į Ukrainą.

Prezidentė D. Grybauskaitė kalbėjo apie mažų valstybių galimybes

Atkelta iš 1 psl.

„Pasaulinė finansų ir ekonomikos krizė šiandien – ne vienintelė problema. Kad JT tikslai virstų tikrove, būtina spręsti terorizmo, ginklų platinimo, energetikos, klimato kaitos ir daugybę kitų klausimų. Sudėtingiems iššūkiams reikia tinkamo atsako. Akivaizdu, kad negalime sau leisti veikti atskirai ar egoistiškai“, – pabrėžė prezidentė D. Grybauskaitė.

Lietuvos vadovės nuomone, ekonominio ir finansinio nuosmukio metu kiekvienai šaliai kyla pagunda žiūrėti tik savų interesų, pamirštant tarptautinius įsipareigojimus ir grįžtant prie protekcionizmo. Prezidentės teigimu, protekcionizmas ar atsispyrimas niekada nepasiteisino ir nepasiteisins, nes, tik veikdamos ryžtingai ir išvien JT šalys įveiks sunkumus ir naujus iššūkius.

Prezidentė ragino JT stiprinti visuomenes, kurias vienija tokios vertybės kaip žmogiškumas ir pakantumas. „Mūsų visų pareiga tokius reiškinius kaip antisemitizmas, ksenofobija ir rasizmas išmesti iš savo gyvenimo. Joks pasiteisinimas neatleidžia nuo šios pareigos vykdymo. Ir mažoms, ir didelėms šalims tenka vienodos pareigos – ir ne tik savo pačių piliečiams, bet ir viso pasaulio visuomenei.“

Prezidentės D. Grybauskaitės įsitikinimu, atsižvelgdamos į savo šalių vidaus problemas ir savo mokesčių mokėtojų poreikius, šalys privalo vykdyti ir pasaulines pareigas, ir tarptautinius įsipareigojimus.

Keldama klausimą, kokių konkrečiai veiksmų reikėtų imtis, Lietuvos vadovė pabrėžė JT taikos operacijų svarbą ir užtikrino, jog, nepaisy-

dama dabartinių ekonominių suvaržymų, Lietuva yra tvirtai nusistčiusi laikytis prisiimtų įsipareigojimų – prisidėti prie taikos palaikymo misijų bei operacijų ir padėti užtikrinti saugumą bei stabilumą pasaulyje, tęsdama dalyvavimą ES misijose Kosovo, Bosnijoje ir Hercegovinoje bei Afganistane. Šalies vadovė pabrėžė ir būtinybę ieškoti visuotinio sutarimo dėl griežtesnės branduolinio, cheminio ir biologinio ginklo neplatinimo politikos ir galvoti apie civilinės branduolinės energetikos plėtojimą, o ne branduolinio ginklo platinimą.

Aktyviau veikti vykdant pasaulinę pareigą prezidentė ragino regionines organizacijas. Valstybės vadovė pabrėžė, jog Lietuva, suvokdama, kad yra maža šalis, įsipareigoja aktyviai skleisti JT vertybes, ypač tada, kai tenka atsakomybė pirmininkauti regioninėms ar pasaulinėms organizacijoms. Šiemet Lietuva pirmininkauja Baltijos jūros valstybių tarybai ir Demokratijų Bendrijai, 2011 m. pirmininkaus ESBO, nuo 2012 m. rugsėjo Lietuvos atstovas vienerius metus eis JT Generalinės Asamblėjos pirmininko pareigas, o 2013 m. antrą pusmetį Lietuva pirmininkaus Europos Sąjungai.

„Mažos arba mažiau išsivysčiusios valstybės nebegali išvengti pasaulinės atsakomybės ir visos valstybės yra atsakingos už visų bendrą dabartį ir ateitį. Pripažinkime, kad nuo šiol kiekvienai valstybei pasauliniai interesai yra ir jos nacionaliniai interesai, o pasaulinė pareiga yra ir jos nacionalinė pareiga“, – baigdama pasisakymą JT Generalinės Asamblėjos debatuose, pabrėžė prezidentė Dalia Grybauskaitė.

Aplankykite
www.draugas.org

Pasaulio naujienos

Amerika pasaulio neišgelbės

Washington, DC, rugsėjo 24 d. (AFP/BNS) – 64-oji Jungtinių Tautų (JT) Generalinė Asamblėja pasitinka pasaulio vadovus pateikdama labai plačią darbotvarkę: nuo klimato kaitos iki Irano branduolinės programos.

JAV prezidentas ragina tarptautinę bendruomenę sekti jo pavyzdžiu.

I septynias dienas truksiančius JT Generalinės Asamblėjos debatus, kurie prasidėjo New York, atvyko daugiau kaip 120 valstybių ir vyriausybės vadovų. Tarp jų – daug naujų veidų. Vienas jų – JAV prezidentas Barack Obama, kuris pasakė pirmą savo kalbą šiame forume. Jos esmė buvo ta, kad pasauliui, kuris nori atremti šiuolaikines grėsmes, reikalingas ne vienašališkumas, o visų tautų bendradarbiavimas. Prezidentas pareiškė pasaulio vadovams, kad šie nesitikėtų, jog viską sutvarkys Amerika – jie patys turi imtis atsakomybės.

Užbėgdama prezidentui už akių didžiausias šių dienų grėsmes išvardijo Washington ambasadorė JT Susan Rice. Tai – terorizmas, genocidas, masinės žudynės, internetiniai išpuoliai, branduolinė Irano ir Šiaurės Korėjos veikla, pandemijos ir tarptautiniai nusikaltėlių tinklai.

JAV prezidentas pasiuntė pasauliui aiškią žinią – jis tikisi deramo

atsako į savo energingas pastangas nutraukti vienašalį JAV vyravimą sprendžiant tarptautines problemas.

B. Obama debiutas JT Generalinėje Asamblėjoje žymėjo lūžio tašką naujosios JAV administracijos užsienio politikoje. Savo kalboje jis neslėpė siekiantis politinių dividendų iš savo naujoviško energingo įdirbio tarptautiniuose forumuose.

Kol JAV sąjungininkai ir priešininkai tydomis vertino naujojo Baltųjų rūmų šeimininko galimybes įgyvendinti ambicingą užsienio politikos programą, B. Obama ragino pasaulį įgyvendinti savąją sandorio dalį.

JT Generalinėje Asamblėjoje pasaktyje kalboje, kaip ir birželį Kaire paskelbtame kreipimesi į musulmonų pasaulį bei kituose svarbiuose pasisakymuose, B. Obama nevengė kalbėti pirmuoju asmeniu, išnaudojo savo pasaulinį populiarumą ir tiesiogiai kreipėsi į tarptautinę auditoriją. Pirmasis juodaodis JAV vadovas ragino pasaulio vadovus sekti jo pavyzdžiu ir nesivadovauti jų regionuose įsigalėjusiomis užsienio politikos dogmomis.

B. Obama kalbą nedelsiant pasmerkė JAV konservatoriai, daugelis kurių kaltino prezidentą surengus užsienyje „atsiprašymų gastroles“. Žurnalo „National Review“ tinklapis citavo buvusį G. W. Bush administracijos ambasadorių prie JT John Bolton, kuris sakė, kad B. Obama pasakė „pirmojo postamerikinio prezidento postamerikinę kalbą“.

„Joje buvo daug B. Obama asmeniškumo ir daug daugiašališkumo, tačiau Amerikos interesai buvo gimi labai menkai, – sakė J. Bolton. – Visa tai buvo nepaprastai naivu. Prezidentas padarė viską, kad galėtų pasakyti: ‘Ar galėtume visi gyventi draugiškai?’“

Rusija apgailestauja dėl Lenkijos Seimo rezoliucijos

Maskva, rugsėjo 24 d. („Interfax“/BNS) – Maskva mano, kad Lenkija politizuoja klausimą dėl 1939 m. rudens įvykių, kai Raudonosios Armijos dalys įžengė į Vakarų Ukrainos ir Vakarų Baltarusijos teritoriją.

„Galima tik apgailestauti, kad aukščiausia Lenkijos įstatymų leidžiamoji institucija, imdamasi labai delikatosios temos, paliečiančios ne tik lenkų ir rusų, bet ir ukrainiečių, ir baltarusių jausmus, suteikia jai tendencingumo ir ją politizuoja“, – sako ma Rusijos URM komentare.

Lenkijos Seimas trečiadienį priėmė rezoliuciją, kurioje pasmerkė Raudonosios Armijos dalių įvedimą į Vakarų Ukrainą ir Vakarų Baltarusiją 1939 m. rugsėjo 17 d., pabrėždamas, kad tai buvo ketvirtasis Lenkijos padalijimas, ir šalis tapo dviejų totalitarinių režimų – nacizmo ir komunizmo auka.

„Lenkijos Seimo priimta rezoliucija smarkiai pakenkia pastangoms plėtoti normalius abiejų šalių geros kaimynystės santykius. Kaip ir anksčiau, esame giliai įsitikinę, kad Antrojo pasaulinio karo genezės klausimas, praėjus septyniasdešimčiai metų, turi būti pagaliau paliktas isto-

rikams“, – pabrėžiama komentare.

Rusijos Federacijos komunistų partijos vadovas Genadij Ziuganov, kalbėdamas radijo „Echo Moskv“ laidoje, šį Seimo sprendimą pavadino provokacija. G. Ziuganov nuomone, Raudonosios Armijos dalių įvedimas į Vakarų Ukrainą ir Vakarų Baltarusiją buvo „visiškai pagrįstas“.

Politikos tyrimų instituto direktorius Sergej Makarov mano, kad šios rezoliucijos tikslas – supykdyti Rusiją su Europos Sąjunga. Tai, kad Lenkijos parlamentas pasmerkė rugsėjo 17-osios išvaduojamąjį žygį, politologo nuomone, netiesiogiai rodo esant antisemitizmo: „Nepaisoma to fakto, kad keliasdešimt, jeigu ne šimtai tūkstančių žydų, gyvenusių Vakarų Ukrainoje ir Vakarų Baltarusijoje, buvo išgelbėti nuo žūties nacių koncentracijos stovyklose.“

Tuo tarpu teisių gynimo centro „Memorial“ vadovas Oleg Orlov neįžvelgia Lenkijos parlamento sprendime Rusijai priešiškos nuostatos. „Stalin užsienio politikos pasmerkimas nėra Rusijai priešiškas žingsnis ir nenukreiptas prieš naują demokratinę Rusiją“, – pridūrė jis.

EUROPA

TALINAS

Talino centre maždaug tūkstantis žmonių susirinko į Centro partijos surengtą protesto mitingą prieš vyriausybę. Akcijos dalyviai atsinešė šūkių su tokiais tekstais: „Prašome nemažinti pensijos“, „Atkurkite centrinę banką, kuriame dalyvautų valstybė“, „Žemdirbio svajonė – tvarka Estijoje ir rinka Peterburge“, „Padėsime Amerikai išeiti iš Afganistano“.

BRIUSELIS

Vagys vidury dienos iš muziejaus Briuselyje pavogė belgų surrealistų Rene Magritte paveikslą, pranešė šio dailininko gyvenimui ir kūrybai skirto muziejaus kuratorius. 1948 m. paveikslą „Olimpija“, kuris vertinamas 3 mln. eurų (10 mln. litų), pavogė du nežinomi asmenys. Pasak liudininkų, vienas jų buvo ginkluotas.

VARŠUVA

Lenkijos policininkai visoje šalyje įvykdė vaikų pornografijos platintojų sulaikymo akciją „Collection“, kurios metu buvo atliktos kratos 16-oje viadųjų ir sulaikyti 57 asmenys, pranešė naujienų agentūra PAP. Informaciją apie asmenų, kurie domisi pedofilija, interneto adresus lenkų pareigūnai gavo iš Vokietijos Vysbadeno miesto policijos. Ši informacija padėjo nustatyti kompiuterių savininkų adresus ir darbo vietas.

HELSINKIS

Trečdalis visų užsieniečių, atliekančių bausmę Suomijos kalėjimuose, – iš Estijos, praneša STT. Estijos gyventojai – didžiausia kalinių užsieniečių grupė Suomijos kalėjimuose. Pernai Suomijos kalėjimuose buvo maždaug 3,500 žmonių, iš jų 300 buvo užsieniečiai, rodo Suomijos statistikos departamento duomenys.

TBILISIS

Gruzija planuoja atversti tūkstančius archyvuose saugomų išlaptintų KGB agentų bylų, baimindamasi, kad kai kurie buvę sovietiniai pareigūnai iki šiol šnipinėja Maskvai

ir kelia grėsmę provakarietiškai Tbilisio vyriausybei. Gruzija nuogąstauja, kad Maskva tebe naudoja Sovietų Sąjungos laikų agentų tinklą, todėl planuoja įstatymu uždrausti buvusiems KGB agentams ir aukštiems Komunistų partijos pareigūnams užimti aukštus postus šalies vyriausybėje.

JAV

NEW YORK

JAV prezidentas B. Obama sakė, jog jis ir Rusijos prezidentas D. Medvedev sutiko, kad bus svarstomi tolesni JT apribojimai Iranui, jei šis neatsakys į pasiūlymus ginčui branduoliniu klausimu išspręsti. Penkių nuolatinių JT Saugumo Tarybos narių – JAV, Rusijos, Didžiosios Britanijos, Prancūzijos ir Kinijos – užsienio reikalų ministrai ir Vokietijos atstovas susitiko JT tęsti diskusijų apie Irano branduolinę programą, kurios tikslas, kaip įtaria Vakarai, yra branduolinių ginklų gamyba.

WASHINGTON, DC

Naujų prašymų nedarbo pašalpai gauti JAV praėjusią savaitę mažėjo trečią savaitę iš eilės. Praėjusią savaitę pateikta 530,000 tokių prašymų, 21,000 mažiau negu ankstesnę savaitę ir mažiausiai per du mėnesius. Pasak specialistų, JAV darbo rinka galbūt jau ima stabilizuotis, nes naujausi duomenys rodo, kad padėtis būsto rinkoje ir gamybos sektoriuje gerėja, o tai patvirtina spėjimus, kad trečiąjį ketvirtį JAV ūkis jau augs. Vis dėlto nedarbo lygis JAV tebeauga. Nuo recesijos pradžios 2007 m. gruodžio mėnesį JAV ūkyje prarasta 6,9 mln. darbo vietų.

AFRIKA

JOHANESBURGAS

Nuo tarptautinio teroristų tinklo „al Qaeda“ atskilusi grupuotė pagrasino surengti išpuolius prieš JAV ambasadą Pretorijoje, todėl Washington nurodė laikinai uždaryti diplomatinės atstovybės Pietų Afrikos Respublikoje, pranešė vienas dienraštis „The Star“. Nuo antradienio nedirba JAV ambasada Pretorijoje, konsulatai Johannesburge, Keiptaune ir Durbane, taip pat JAV humanitarinės pagalbos ir vystymo agentūros.

ATLANTIC
Express Corp.

1-800-775-SEND
www.atlanticexpresscorp.com

Ocean Freight

Air Freight

Auto Export

Trucking

Small Packages

Krovinių gabenimas laivu į visas pasaulio šalis.

Krovinių gabenimas lėktuvu į visas pasaulio šalis.

Automobilių pirkimas bei siuntimas į visas pasaulio šalis.

Krovinių pervežimas visoje Amerikoje.

Smulkių siuntinių siuntimas bei pristatymas į namus Lietuvoje, Latvijoje, Estijoje

8801 78th Ave **Bridgeview**, IL 60455 **Tel. 1 708-599-9680**
Fax. 1 708-599-9682 Tel. 1 800-775-7363

PASAULIO SPORTO NAUJIENOS

„Davis Cup“ turnyre žais Ispanija prieš Čekiją

Čekijos tenisininkai nugalėjo kroatų, o ispanai – Izraelio tenisininkus. Rugsėjo 18–20 dienomis vykusiam „Davis Cup“ pusfinaliuose, kelialapį į baigiamąsias varžybas iškovojo ir čekai, ir ispanai. Čekai, žaisdami Kroatijoje, pergalę užsitikrino jau po pirmųjų trejų varžybų. Čekų Radek Stepanek (6–7, 7–6, 7–6, 6–7, 16–14) įveikė 210 cm ūgio Ivo Karlovic, o Tomas Berdych (6–3, 6–3, 3–6, 4–6, 6–3) nugalėjo Marin Cilic. Pergalę užtikrino dvejetų varžybos, kur T. Berdych ir R. Stepanek (6–1, 6–3, 6–4) įveikė M. Cilic ir Lovro Zovko. Likusiose nieko nebelemiančiose dviejose varžybose kroatai iškovojo pergalę, o čekai laimėjo seriją 3–2.

Ispanijoje vykusioje kitoje dvikovoje ispanai prieš Izraelio tenisininkus pergalę užsitikrino taip pat po trejų varžybų. David Ferrer nesunkiai (6–1, 6–4, 6–3) nugalėjo Harel Levy, o buvęs geriausias planetos tenisininkas Juan Carlos Ferrero (6–1,

R. Stepanek ir T. Berdych.

6–4, 6–3) įveikė Dudi Sela. Lemiamą dvikovą laimėjo ispanų duetas Feliciano Lopez ir Tommy Robredo. Jie nugalėjo Jonathan Erlich ir Andy Ram (7–6, 6–7, 6–4, 6–2). D. Ferrer laimėjo ir ketvirtąsias varžybas, o Izraelio tenisininkams pavyko įveikti tik F. Lopez. Ispanai laimėjo 4–1. Baigiamosios rungtynės vyks gruodžio 4–6 dienomis Ispanijoje.

Europos krepšinio čempionato nugalėtojais tapo ispanai

Graikijos rinktinės vyriausiasis treneris Jonas Kazlauskas. EPA-ELTA nuotr.

Pasibaigusiame šių metų Europos krepšinio čempionate pergalę baigiamosiose rungtynėse 85:63 iškovojo Ispanijos dvyliktukas. Ispanijos krepšininkai susitiko su Serbijos

rinktine, kuri pirmajame šio čempionato rate buvo nugalėjusi ispanus, tačiau baigiamosiose rungtynėse nuo pat pirmųjų minučių tašką po taško pelnė ispanai. Ispanams 18 taškų rungtynėse surinko išrinktas šio čempionato naudingiausių žaidėjų Pau Gasol. Jis kartu su Rudy Fernandez iš Ispanijos, Erazem Lorbek iš Slovėnijos, Miloš Teodosić iš Serbijos bei Vasileios Spanoulis iš Graikijos buvo išrinkti į simbolinį turnyro penketuką. Serbus pirmyn vedė Uroš Tripković ir Novica Veličković, surinkę po 15 taškų.

Baigiamųjų rungtynių vyriausias teisėjas buvo Romualdas Brazauskas, o trečią vietą čempionate užėmė Jono Kazlausko vadovaujama Graikijos rinktinė, kuri mažajame rate 57:56 nugalėjo slovėnus. Lietuvos rinktinė čempionate netikėtai užėmė tik 12-tą vietą.

Šiaulių krepšininkai – R. Sargūno taurės laimėtojai

Pirmąjį šio sezono vardą iškovojo Šiaulių krepšinio komanda „Šiauliai“. Panevėžyje vykusiam Raimundo Sargūno taurės baigiamosiose varžybose šiauliečiai 97:84 įveikė Panevėžio „Techaso“ krepšininkus. Daugiausiai taškų „Šiaulių“ gretose pelnė Vytautas Šarakauskas – 18 taškų, Matt Kingsley – 15 taškų, Deividas Gailius – 14 taškų. „Techaso“ krepšininkų rezultatyviausias žaidėjas

buvo Darius Griškėnas – 27 taškai, o Vaidas Trepočka pelnė 20 taškų.

Trečiąją vietą turnyre iškovojo Kėdainių „Nevėžis“. Jie lemiamoje dvikovoje 86:81 nugalėjo Kauno „Aisčių“ komandą. Kėdainiečiams 25 taškus pelnė Rokas Ūzas, kauniečiams 26 taškus surinko Mantas Kadzevičius.

Parengė
Paul Triukas

GERIAUSIAS TEISĖJAS LIETUVOJE, O GAL IR VISAME PASAULYJE

EDVARDAS ŠULAITIS

Neseniai Lenkijoje pasibaigus Europos vyrų krepšinio pirmenybių baigiamosiose varžybose tarp Ispanijos ir Serbijos rinktinų vyriausiuoju teisėju buvo lietuvis Romualdas Brazauskas.

Gimęs 1960 m. liepos 31 d. Biržuose, Brazauskas 1987 m. baigė Biržų 1-ąją vidurinę mokyklą, o 1983 m. – Vilniaus pedagoginį institutą. Nuo 1987 m. tapo Tarptautinės krepšinio federacijos teisėju. 1993 m. pradėjo dirbti Lietuvos krepšinio federacijos vadybininku, yra Lietuvos krepšinio teisėjų federacijos vykdomojo komiteto narys. Čia tik dalis jo eitų ar einamųjų pareigų. Labiausiai R. Brazauskas išgarsėjo kaip FIBA tarptautinės kategorijos teisėjas, teisėjavęs vasa-

ros olimpinėse žaidynėse Barselonoje, Atlanta, Sidney (baigiamosiose rungtynėse), Bejing (baigiamosiose rungtynėse), Europos krepšinio čempionatuose, dvejose pasaulio krepšinio pirmenybėse, Gerosios valios žaidynėse (1998 m. New York) ir kitur.

R. Brazauskas ne kartą buvo išrinktas geriausiu Lietuvos krepšinio teisėju. 2006–2007 metų sezonu jis tapo pirmas, surinkęs 80,99 tšk. Antroje vietoje liko kaunietis Kęstutis Pilipauskas (79,80 tšk.), trečioje – kitas kaunietis Virginijus Dovidavičius (73,36 tšk.), ketvirtas – Tomas Jasevičius (Vilnius), kuris buvo antrasis iš Lietuvos teisėjas, teisėjavęs Europos čempionate (pusfinalio rungtynėse) Lenkijoje. Šis vyras yra 32 m. amžiaus ir tokio lygio čempionate teisėjavo pirmą kartą.

Teisėjauta penkiuose Europos čempionatuose

Kadangi FIBA teisėjams yra nustatyta 50 metų amžiaus riba, tai R. Brazauskui, kuriam jau 49 m., šis Europos čempionatas buvo penktasis ir paskutinis. Nors šis teisėjas yra teisėjavęs trims olimpinėms ir šešioms Eurolygos baigiamosioms rungtynėms, o Europos pirmenybių gale jis švilpė pirmą kartą.

Kitų metų vasarą (savo 50-ąjį gimtadienį švęsiantis) R. Brazauskas dar galės teisėjauti 2010 m. Pasaulio čempionate Turkijoje, žinoma, jeigu bus pakviestas.

Baigdamas savo tarptautinio teisėjavimo karjerą, R. Brazauskas džiaugiasi, kad Lietuva turi gerą pamainą – Tomą Jasevičių, kuriam iki 50-erių dar yra likę 18 metų, ir kuris turi daug vilčių prasimušti į geriausiųjų teisėjų eiles.

Romualdas Brazauskas. Gedimino Savickio (ELTA) nuotr.

IRKLAVIMAS

M. Griškonio tikslas – Londono olimpiados šešetukas

Rugsėjo 20 d., sekmadienį, Europos irklavimo pirmenybėse Breste (Baltarusija) auksą 2,000 m atstume iškovojo 23-ųjų metų vienvietininkas (m1x) Mindaugas Griškonis (7 min. 03,05 sek.) 2012 metų Londono vasaros olimpinėse žaidynėse turėtų būti pagrindinėse baigiamosiose varžybose, linkęs tikėti irklautojo treneris Alfonsas Mikšys.

„Jei viskas vyks nuosekliai, rezultatai gerės. Išteklių yra. Londone turėtumėm būti pagrindiniame šešetuke – kovoti dėl 1–6 vietų. Olimpinių medalio nedrįsčiau pažadėti“, – kalbėjo pirmojo per visą Lietuvos irklavimo istoriją auksą iškovojo M. Griškonio treneris.

Pasak jo, per dvejus pastaruosius sezonus sportininkas treniruotėse jau įveikė 9,000 km. „Jam valtyje yra

patogiau nei vaikščioti. Labai darbštus. Žino, kiek ir ką reikia daryti. Puikiai sugeba reguliuoti krūvius. Mindaugo irklavimo technika – viena geriausių pasaulyje“, – M. Griškonio privalumus vardijo A. Mikšys.

2010 metais 125-erių metų jubiliejų minėsi Lietuvos irklavimo svariausios pergalės iki šiol buvo pasiekti iki nepriklausomybės atkūrimo praėjusios dešimtmečio pradžioje. Lietuvos irklautojai yra pelnę 14 olimpinių žaidynių, 41 pasaulio bei 81 Europos čempionato medalį. SSRS čempionatuose lietuviams atiteko 381 apdovanojimas – 151 aukso, 117 sidabro bei 113 bronzos.

2008 metų vasaros olimpinėse žaidynėse Bejing M. Griškonis užėmė aštuntąją vietą.

BNS

RASA JUKNEVIČIENĖ...

Atkelta iš 3 psl. Europos gynybos pajėgas. Prancūzija dažnai renkasi kitą kelią nei JAV įvairiais strateginiais klausimais. Ar partnerystė su prancūzais neatitols mūsų nuo JAV?

– Lietuva tiesiog stiprina savo partnerystę ir su NATO, ir su Europos Sąjunga (ES). Prancūzija grįžo į NATO kaip visavertė ir visateisė narė, ir tai daug ką pasako. Visi suvo-

kia, kad NATO išlieka stipriausias pasaulio gynybinis aljansas. Lietuva, manyčiau, tiesiog užpildo tam tikras spragas. Tai, kad siekiame partnerystės su stipriausiomis ES valstybėmis, mums tik į naudą.

Sutrumpinta

Kalbėjosi **Vladimiras Laučius**
„Lietuvos žinios“

LIETUVOS KARIO ATSIMINIMAI

Leonas Čerškus

Nr.93

Kitoje pusėje gulėjo sužeistas karys, kuriam, atrodytų, lyg ir labiau pasisėkė už pirmąjį. Jis neteko tik vienos rankos. Bet kai šiek tiek pakėliau akis ir išvydau jo veidą, mane persmelkė siaubas. Šis visai neturėjo apatinio žandikaulio.

Berankis ir bekojis kolega laikėsi ramiai. Savo tylėjimo akimirkomis kartais nuo karto iš jo kūno girdėjau tik kažkokį duslų inkštimą. Tuo tarpu žmogus be rankos ir žandikaulio su savo kiekvienu atodūsiu klaikiai kriokė, o iš jo sutvarstytos galvos srove bėgo kraujas. Žiūrėdamas į šiuos karo kankinius, aš sekundei užmiršdavau net savo paties fizinį skausmą. Bet niekaip negalėjau nuslopinti dvasinio ir atsikratyti minties, kad jau esu kažkokioje lavoninėje. Kad kartu su šiais nabagais esu paliktas likimo valiai, paprasčiausiai nudvesti. Tada dar garsiau pradėdavau šaukti, norėdamas, kad mane išgirstų gyvieji, jeigu tokių čia kur nors dar yra. Iš visų likusių jėgų stengiausi pranešti išoriniam pasauliui, kad mes čia esame, dar gyvi, ir mums reikia skubios pagalbos.

Mano laimei, mane pagaliau išgirdo. Iš viršaus nusileido „baltas angelas“ – seselė ir suleido nuskausminamų vaistų. Aš aprimau ir užmigau. Po kurio laiko vėl prabudau ir vėl šaukiau, kol negavau savo dozės. Tas procesas kartodavosi kas dvi valandas. Taip, kovodamas su nepakeliamu skausmu, šiaip taip išgyvenau iki kitos dienos ryto.

Per tą laiką nepastebėjau, kaip „dingo“ mano lavoninės kaimynai. Daugiau aš jų nebemačiau. Kaip vėliau sužinojau, jie mirė. Užbaigė savo beprasmišką karą už „naująją Europą“. O aš dar vis „laikiau frontą“.

2. Operacija

Ryte, apie 10-tą valandą, atėjo eilė ir man. Iš rūsio neštuvais buvau iškeltas į viršų. Iš karo ligoninės lavoninės atsidūriau operacinėje. Mane paguldė ant operacinio stalo, prie kurio tuoj pat buvo pristumtas dar vienas. Ant šio paguldė kitą vyruką, kuris man pasirodė visiškai sveikas. Jis šypsodamasis vokiškai pasveikino mane ir pasakė, kad mes tuoj susigiminiuosime. Aš nieko nesupratau. Skausmas buvo toks didelis, kad į naujojo kaimyno atsiradimą bei jo nepaaiškinamai linksmą nusiteikimą aš mažai reagavau. Turbūt vėl pradėjau šaukti pakankamai garsiai, nes man suleido vaistų, nuo kurių aš praradau sąmonę.

Kai pabudau, išvydau tą patį „giminaitį“. Jis gulėjo šalia ant pilvo. Jo sėdynė buvo apnuoginta, o nuo jos kažkoks daktaras skalpeliu lupė odą ir „klijavo“ man ant apskrudintų pilvo raumenų. Nespėjau susivokti, kaip turėčiau į tai reaguoti, kai po kelių sekundžių buvau vėl užmigdytas...

* * *

Pabudau jau palatoje. Gulėjau ant nugaros. Pamėginau pajudėti ir pajaučiau, kad jau nebesu priištąs. Kokia palaima vėl pasijusti laisvam! Norėjau tuoj pat pasinaudoti šia privilegija. Bet net ir menkiausias judesys taip stipriai padidindavo skausmą, kad dėl jo likau prikaustytas toje pat padėtyje. Rėkti jau negalėjau, nes jaučiau nukreiptus į mane kitų, pala-

toje gulinčių karių žvilgsnius. Beliko tik sukąsti dantis ir inkšti. Norėdamas kaip nors paslėpti savo beviltišką galinėjimąsi su nenumaldomu skausmu, nusukau galvą į šoną. Čia vėl išvydau savo linksmąjį „giminaitį“ ir supratau, kad mano ankstesni „pasimatymai“ su šiuo asmeniu nebuvo vien haliucinacijos. Tas keistas vyrukas gulėjo ant pilvo, veidą buvo atsukęs į mano pusę ir draugiškai šypsojosi. Aš pamėginau atsakyti tuo pačiu, bet mano šypsnyš turbūt buvo labiau panašus į kažkokią skausmo iškreiptą kaukę. Nebeliko nieko kito tik užmerkti akis.

3. Brombergo karo ligoninėje

Mūsų palatoje buvo apie 12 lovų, kuriose gulėjo kariai, daugiausia su įvairiais lengvais sužeidimais, peršovimais, skeveldrų sužeistomis rankomis ar kojomis. Aš tarp jų buvau sunkiausias bei „garsiausias“ ligonis, į gyvųjų pasaulį sugrižęs iš lavoninės.

Praėjus tik porai dienų po operacijos, mūsų ligoninę turėjo evakuoti į Vokietiją. Kartu su šios palatos sužeistaisiais mašinomis mus vežė į geležinkelio stotį. Ten visus pakrovė į sanitarinį traukinį ir greitai pajudėjome link Vokietijos. Tas visas pervežimas man buvo tikras pragaras. Kiekvieną krustelėjimą jaučiau visu aštrumu.

Šalia deginančio fizinio skausmo dar prisidėjo ir dvasinės kančios. Bejėgiškai gulint ant nugaros ir nepajudant, prisėjo palikti Lietuvą, pravažiuoti pro savo gimtąjį miestą Kauną. Kaip buvo skaudu, kai sanitarinis traukinys stovėjo Kauno geležinkelio stotyje, o aš niekaip negalėjau pranešti namiškiams apie savo likimą. Gulėjau prie lango. Galėjau tik šiek tiek pasukti galvą, kad matyčiau pažįstamą peroną. Ašarotomis akimis stebėjau jį tolstant ir nieko negalėjau pakeisti

Geležinkeliu buvau atvežtas į Brombergo ligoninę ir vėl paguldytas vienoje palatoje su savo neatskiriamuoju „giminaičiu“. Karys, kurio savanoriška donorystė išgelbėjo mano gyvybę, buvo grafitais Haris fon Ekartsbergas (Obergefreiter Harri von Eckartsberg), jeigu neklystu. Vėliau iš jo paties ir sužinojau, kaip viskas vyko.

Kai aš galinėjausi su mirtimi karo lauko ligoninės lavoninėje, mano desperatišką riksmą neblogai girdėjo daugelio palatų ligoniai bei gydytojai. Nemanau, kad tai jiems labai patiko. Todėl jie patys ragindavo seselę skubėti į rūšį, kad mane kuo greičiau nuramintų vaistais. Tai būtų užsitęsę iki aš iškeliaučiau kartu su kitais savo „palatos“ kaimynais. Bet, mano laimei, kaip tik tuo metu iš Vokietijos į šią Rytų fronto ligoninę savanoriu buvo atvykęs senas (daugiau 80 metų) chirurgas. Jis, kaip tyčia, buvo praktikavęs odos persodinimo operacijas. Norom nenorom išgirdęs mano bliovimą, jis nusileido į rūšį ir, apžiūrėjęs nudegimo laipsnį, ryžosi mane gelbėti.

Vokiečių chirurgas perėjo per palatas, kur gulėjo lengvai sužeistieji ir, paaiškinęs mano beviltišką padėtį, paprašė atsiliepti savanorius, kurie gal galėtų paaukoti 17 cm savo sveikos odos.

Bus daugiau.

Dantų gydytojai

DR. JOVITA KERELIS DANTŲ GYDYTOJA

9525 S.79 th Ave., Hickory Hills, IL
Tel. (708) 598-8101
Valandos pagal susitarimą

Stuburo ir skausmo ligos

JONAS V. PRŪNSKIS, MD TERRI DALLAS-PRŪNSKIS, MD ANDREW J. YU, MD

ir partneriai

Illinois Pain Institute
Nugaros, sprando, galvos, sąnarių, sužeidimų darbovietėje bei kitų vietų skausmo diagnostės ir gydymo specialistai.

Elgin: 847-289-8822
McHenry: 815-363-9595
Elk Grove: 847-718-1212
Barrington: 847-852-2000
www.illinoispain.com

Vidaus ligos

EDMUNDAS VIŽINAS, M.D., S.C.
VIDAUS LIGŲ GYDYTOJAS
Kalbame lietuviškai
6918 W. Archer Ave. St. 5 ir 6
Chicago, IL 60638
Tel. 773-229-9965
Valandos pagal susitarimą

EUGENE C. DECKER, DDS, P.C.

DANTŲ GYDYTOJAS

Lietuviams sutvarkys dantis už prieinamą kainą. Susitarimui kalbėti angliškai arba lietuviškai.

4647 W. 103 St., Oak. Lawn, IL
55 E. Washington, Suite 2401,
Chicago, IL
Tel. 708-422-8260.

Akių ligos

ARAS ŽLIOBA, M.D.
AKIŲ LIGOS – CHIRURGIJA
219 N. Hammes Avenue
Joliet, IL 60435
Tel. 815-741-3220

Širdies ir kraujagyslių ligos

VIDAS J. NEMICKAS, M.D.
KARDIOLOGAS – ŠIRDIES LIGOS
7722 S. Kedzie Ave.
Chicago, IL 60652
Kab. tel. 773-471-3300

Skelbimų skyriaus
tel. 1-773-585-9500

GAUTOS AUKOS LIETUVOS PARTIZANŲ ŠALPAI

\$1,000 The Oak Tree Philantropic Foundation, Chula Vista, CA (viso \$2,000).

\$500 Dr. Teresė ir Algis Kazlauskai, Orland Park, IL (viso \$3,940).

\$240 Gediminas Balandas, Sterling Hts, MI (viso \$2,360).

\$200 Bruno Andriukaitis, Forest Park, IL (viso \$1,340); kun. Alfonsas Babonas, Southfield, MI (viso \$600); Anthony Bobelis, Massapequa PK, NY (viso \$1,400); Marija Jazbutis, Fort Collins, CO (viso \$340); Danguolė Jurgutienė, West Bloomfield, MI (viso \$1,900); dr. Romualdas Kriaučiūnas, Lansing, MI (viso \$1,701); Victor Lapinskas, Seattle, WA (viso \$2,000); D. ir M. Pautieniai, West Barnstable, MA (viso \$450); Wanda Petkus, Park Ridge, IL (viso \$850); Jonas Vainius, Oak Brook, IL (viso \$600); Sofija Vashkys, Saint Petersburg, FL (viso \$245).

\$100 Irena Ancerys, Porter, IN (viso \$600); John P Jasin, Potomac, MO (\$700); JAV Lietuvių Moterų sąjungos Romos Katalikių 3-oji kuopa, per pirmininkę Angelą Lesčinskas, Chicago, IL; Regina Setikas, Fair Haven, NY (viso \$450); Stasys Tamulionis, St. Petersburg, FL (viso \$450); Jūratė ir Jonas Variakojai, Chicago, IL (viso \$180).

\$60 Apolonia Andrašiūnas, Orland Park, IL (viso \$929).

\$50 Mamertas Erčius, Little Neck, NY (viso \$850); Dalia Jakienė, Blue Bell, PA (viso \$350); Birutė Kasperavičius, St. Petersburg, FL (viso \$110); Midland Federal Savings, Chicago, IL (viso \$600); Zenonas Obelenis, Russell, OH (viso \$125); Antanas ir Dalilė Polikaičiai, Westlake Vlg., CA (viso \$400); Audra Reivydas, Northridge, CA.

\$30 Janina Mikulionis, Sterling Hts., MI (viso \$355); Gerald Tamkutonis, Chicago, IL (viso \$330).

\$25 Juozas Baužys, Orland Park, IL; Jonas Gradinskas, Chicago, IL (viso \$345); Aldona Jesmantas, Riverside, IL (viso \$268); Irena Mickūnas, Centerville, MA (viso \$125); Andrew Poškus, North Weymouth, MA (viso \$50); Dennis Trimakas, Westlake, OH (viso \$155); Rimas Vaičaitis, Lido Beach, NY (viso \$75).

\$20 Dalia Butėnas, Oak Lawn, IL (viso \$180); Aniceta Giedraitienė Willowick, OH (viso \$140); Valentinas Krumplis, Willow Springs, IL (viso \$40); Jonas Narušas, Euclid, OH (viso \$80); Ritonė ir Teodoras Rudaičiai, Lemont, IL (viso \$145); Eglė Rūkštelytė-Sundstrom, Forest Park, IL (viso \$35); Jūratė Vaitkus-Lenktaitis, Waterbury, CT.

\$15 Jurgis Likanderis, Kankakee, IL (viso \$105); Julia Smilga, Chicago, IL (viso \$180).

\$10 Irena Beinarauskas, Chicago, IL (viso \$50); Elena Kondratienė, Quaker Hill, CT (viso \$210); Jadvyga Kuorys, Cleveland, OH (viso \$60); Helen Rokus, Maspeth, NY.

\$5 Elena Paliulionis, Berwyn, IL (viso \$55).

Pagerbdamas **a. a. kun. WALTER MAŽRIMO atminimą**, L.P.G. fondui \$500 aukojo R. John Rapšys, Chicago, IL (viso \$550).

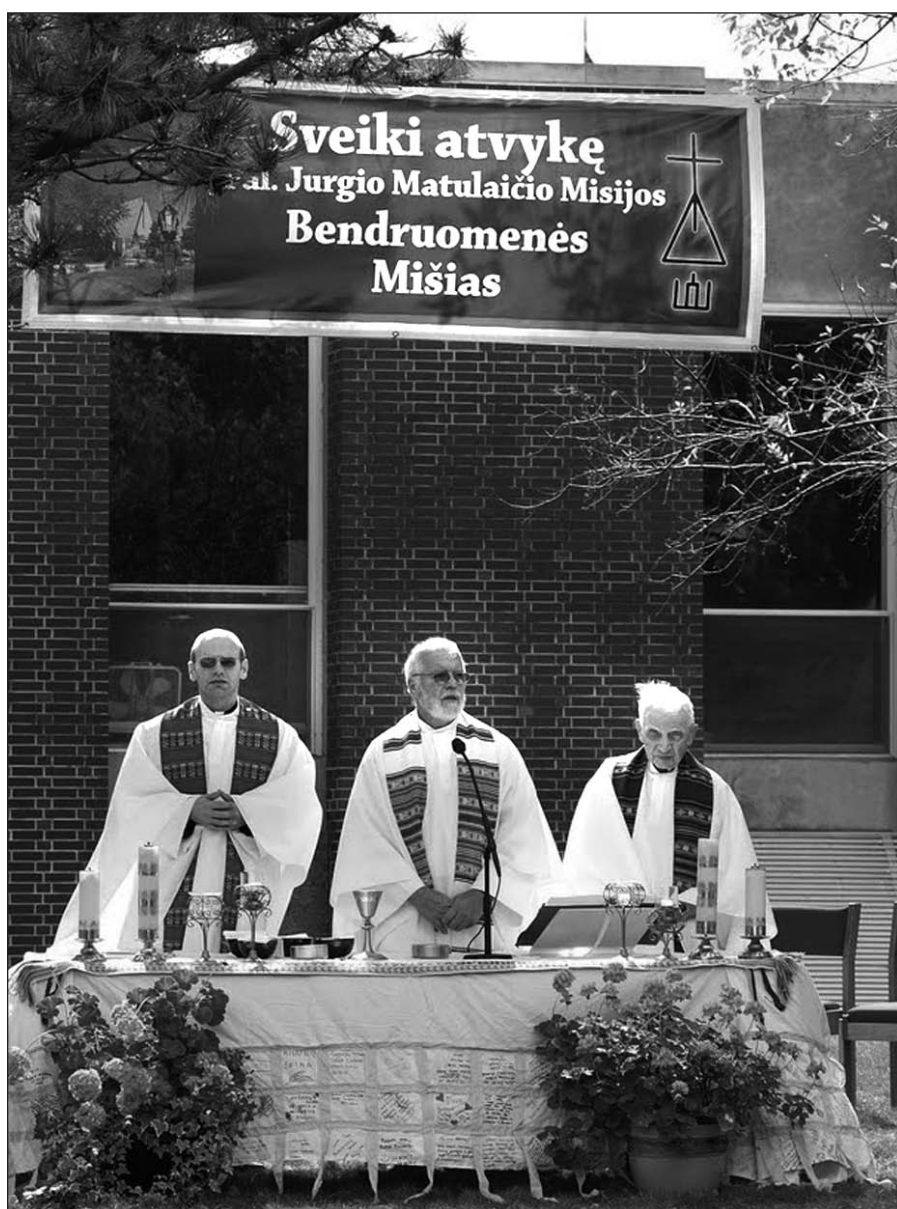
Pagerbdama **a. a. plk. VLADO SIDZIKAUSKO atminimą**, marti Patricia Sidas (Sidzikauskas), Wilton, CT aukojo \$50 L.P.G. fondui.

A. a. kun. Walter Mažrimo giminėms ir R. John Rapšiui, a. a. plk. Vlado Sidzikausko marčiai Patricia Sidas bei artimiesiems, L.P.G. fondas reiškia užuojautą ir padėką.

Širdingai dėkojame visiems gausiai aukojusiems Lietuvos Partizanų Globos fondui.

Lietuvos Partizanų Globos Fondas
2711 West 71st Street, Chicago, IL 60629

Bendruomenės diena Lemonte

Bendruomenės šv. Mišias aukojo (iš kairės): kun. Artūras Sederevičius, SJ, tėvas Antanas Saulaitis, SJ, ir prelatas Ignas Urbonas.

Rugsėjo 20-ąją misijos kiemelyje vykusio Bendruomenės diena šiais metais buvo jau trečioji. Oras pasitaikė labai palankus, tad visi šv. Mišių dalyviai galėjo susiburti po atviru dangumi. Tą dieną į aukojamas vienerias sekmadienio šv. Mišias atvyko apie 900 dalyvių. Mišios buvo skirtos tėvo Antano Saulaičio, SJ, svainio Algio Stankus-Saulaičio garbingam atminimui (1951–2008). Kartu su tėvu Antanu šv. Mišias atnaušavo kun. Artūras Sederevičius, SJ ir prelatas Ignas Urbonas.

Bendruomenės dienos tikslas – suburti tikinčiuosius bendrai maldai, šlovinimo giesmei, susipažinimui, pabendravimui. Tai gera galimybė prisidėti prie geros valios darbų, tarnysčių bažnyčioje, įsijungti į misijos veiklą.

Baigiantis šv. Mišioms ir prieš prasidedant tarnysčių mugei visiems buvo padalintos pasauliečių tarnystės kortelės. Jose buvo galima užsirašyti kokius nors veiklai ar užsiėmimams misijoje. Džiugu pranešti, kad į kvietimą atsiliepė daug žmonių.

Dėkojant už pagalbą misijos darbuose buvo garsiai perskaitytos pavardės tų, kurie jau seniai įsijungę į misijos veiklą. Žmonėms, kurie savanoriškai gelbsti misijos darbuose, buvo išduoti garbės pažymėjimai.

Bendruomenės dieną sulaukėme ir svečių, gražiai prisitačiusių savo veiklą bei pačią misiją spalvingais stendais, plakatais, nuotraukomis.

Tarp jų – „Baltic Jesuit Project“, „Vaiko vartai į mokslą“, tautinių šokių grupės „Spindulys“ ir „Grandis“, Montessori mokyklėlė „Žibu-

rėlis“, skautų organizacijos bei Skautai akademikai, ateitininkai (jaunučiai, moksleiviai ir studentai), Lietuvių Fondas, Pasaulio Lietuvių centras, Lietuvos Dukterų draugija, Lietuvos vaikų globos būrelis „Saulutė“, dienraštis „Draugas“, Lietuvos vardo tūkstantmečio paminėjimo atstovai, „Goal training educational center“, „Viltis“. Tarptautinių tarnysčių mugėje stalą turėjo Tado ir Rūtos Kulbių šeima, kurie noriai dalinosi išpūdžiais apie savanorystę Etiopijoje.

Šiomet vėlgi buvo galima prisidėti prie kalėdinio vajeaus Lietuvos kaimo vaikams – Bendruomenės dieną, padabinta vaikučių vardais, kieme stovėjo Kalėdų eglutė. Ji iki spalio 25 d. stovės misijos vestibulyje, tad dar galima „nusikabinti“ pasirinktą „žaisliuką“ ir padovanoti pasirinktam vaikui iš Lietuvos kalėdinę dovanėlę.

Šių metų meninis projektas – Bendruomenės medis, kurį ant vidinio PLC kiemelio lango nupiešė Viktorė Siliūnienė, padedama kruopščiai teptukais besidarbuojančių vaikų. Medžio šakose buvo galima palikti savo delno kontūrus. Taip languose buvo „supinta“ gražiai raityta medžio žievės imitacija. Medžio šakose supasi septyni paukščiai, simboliškai menantys septynias Šventosios Dvasios dovanas. Tų dovanų pavadinimus ant septynių langų kitoje pusėje išrašė ses. Laimutė Kabišaitytė.

Pagal Palaimintojo J. Matulaičio misijos žiniaraštį

Prie Kalėdų eglutės „Kalėdų senelis“ Ona Daugirdienė siūlo nepamiršti Lietuvos kaimo vaikų.

Į bendras šv. Mišias susirinko per 900 žmonių.

Dainuoja vaikų choras „Vyturys“ (vadovas Darius Polikaitis).

Lietuvos Dukterys Bendruomenės dienoje. **Darius Brazionio** nuotraukos

Janet Kriščiūnas nuotraukos

PAJUTOME, KAD ESAME...

Atkelta iš 4 psl. šio vakaro atsa-
kingam vedėjui Juozui Mikutavičiui,
kad pasitikėjo mumis. Taip pat dėko-
jame Šiaulių „Polifonijai“ ir jos va-
dovui Gediminui Ramanauskui, kad
taip šiltai mus priėmė ir sutiko mums
padėti, nors patys Dainų šventės
metu turėjo įvairių kitų išsipareigo-
jimų.

– Jūs Vilniuje skaitėte pas-
kaitą tarptautinėje choro diri-
gentų konferencijoje „Dainavi-
mas ir muzikinis švietimas”.
Apie ką buvo ši paskaita?

– Dainų šventės metu Vilniuje
vyko International Federation of
Choral Musicians (Chorinių muzi-
kantų tarptautinės sąjungos) konfe-
rencija „Music Education and Sin-
ging” („Muzikinis švietimas ir daina-
vimas”). Dėl ekonominės krizės daly-
vių buvo mažiau, negu tikėtasi. Ta-
čiau atvyko chorvedžių iš įvairių
Europos šalių ir net iš Šiaurės ir
Pietų Amerikos (kalbu apie ne lietu-
vių kilmės dalyvius). Pranešimus
skaitė tarptautiniame choriniame ju-
dėjime žinomos asmenybės – Doreen
Rao (iš Čikagos, dabar dėstanti To-
ronto mieste), Kari Ala-Pollanen
(Suomija), Viktor Jemeljanov (Rusi-
ja), Thomas Caplin (Norvegija), Ro-
mans Vanags (Latvija), Soili Perkio
(Suomija) ir Ana Maria Raga (Vene-
suela), taip pat Lietuvos chorinės
muzikos ir liaudies dainų specialistai
Vytautas Miškinis, Arvydas Girdzi-
jauskas, Eduardas Balčytis ir Zita
Kelmickaitė. Malonu buvo, kad daly-
viai, dieną išklausę pranešimus, va-
kare galėjo pasidžiaugti Dainų šven-
tės renginiais, koncertais. Man teko
garbė skaityti pranešimą „Maintai-
ning Cultural Identity and Commu-
nity Through Song and the Choral
Art – Lithuanian Immigrants in
North America”. Supažindinau klau-
sytojus su Šiaurės Amerikos lietuvių
imigrantų dainavimo ir chorinės
veiklos tradicijomis (nuo pačių pir-
mųjų imigrantų bangų iki šios die-
nos). Bandžiau parodyti, kaip daina
lietuviams išeiviams tapo kultūrinio
identiteto ir bendruomenės išsaugoji-
mo priemone. Po pranešimo vyko
įdomios diskusijos. Europos atstovai
susidomėjo tuo, kad lietuviai JAV ir
Kanadoje kūrė savas parapijas, mo-
kyklas, choras, net jaunimo stovyk-
las. Juos domino tai, kad mūsų kraš-
tų vietinė visuomenė tai daugiau ar
mažiau priėmė ir nesipriešino, nes
JAV ir Kanada yra „iš pamatų” imi-
grantų kraštai. O Europa kaip tik
šiuo metu bando susidoroti su pana-
šiu reiškiniu – pas juos dabar plaukia
imigrantai iš rytų. Vienas norvegas
provokuojančiai paklausė: „O kaip

mes, norvegai, reaguotumėm, jeigu
irakiečiai, iranėčiai mūsų krašte pra-
dėtų steigti savas mokyklas, stovyk-
las? Ar mes tai priimtume kaip nor-
malų reiškinį – taip, kaip yra JAV ir
Kanadoje?” Įdomu buvo išgirsti to-
kias diskusijas, vykstančias šioje plot-
mėje. Džiugu, kad chorinis judėjimas
Europoje ir bendrai pasaulyje gyvy-
bingas ir aktualus, tarnaujantis savo
visuomenių poreikiams.

– Kas padėjo pasirūpinti cho-
ristų viešnage Lietuvoje?

– Lietuvos liaudies kultūros cen-
tras repeticijų ir koncertų metu pa-
rūpino viešnagę bendrabučiuose ir
viešbučiuose. Chorams tai reiškė, kad
už tris nakvynės paras buvo sumokė-
ta. Norintys ilgiau pasilikti bendra-
bučiuose tai galėjo daryti, bet turėjo
patys susimokėti už nakvynę. Mūsų
choristų apie pusę apsisotojo viešbuty-
je „Gilė” (parūpintame Liaudies kul-
tūros centro). Kiti apsisotojo pas gim-
nes. O dar kiti patys pasirūpino nak-
vyne. Dažniausiai tai buvo choristai,
kurie Lietuvoje pabuvo ilgiau, pa-
atostogaudami prieš arba po šventės.

– Kokie darbai ir šventės
laukia Jūsų ir Jūsų choristų?

– Kadangi iš Lietuvos grįžome tik
liepos viduryje, kaip tik šiuo metu
planuojame kito sezono veiklą. Ži-
nome, kad kitą vasarą (2010 m.) mū-
sų laukia Dainų šventė Toronte. Nors
vos spėjome atsigausti po šios vasaros
šventės, vis dėlto nekantriai laukia-
me kitos vasaros, kuri žada padova-
noti panašius išpūdžius ir prisimini-
mus, kaip ir 2006 m. įvykusi šventė
Čikagoje. Labai raginame čikagiškius
nepatingėti ir atvykti į Torontą liepos
1–4 d. Daugiau informacijos galite
rasti tinklalapyje [www.dainusven-
te.org](http://www.dainusvente.org). Taip pat 2010–2011 m. pla-
nuojame trijų chorų koncertus Čika-
goje, Toronte ir Cleveland su šių
miestų lietuvių choralais „Volunge” ir
„Exultate”. Be šių renginių bus ir
kitų, apie kuriuos netrukus praneši-
me visuomenei.

Kalbino Loreta Timukienė

Vaclovo Jankausko akmenų kolekcija

Akmenys... Kaip ilgai dūlėjo po
žeme laukdami, kol juos išrausė; kaip
tingiai riogsojo paviršiuje, kol dėme-
singa akis pastebėjo; kaip sunku buvo
išsiropšti į mašiną; kaip toli ir sunkiai
dardėjo pas likimo brolius į Alytų...
Dabar, nušveisti, be senatvę ženkli-
nančių samanų ir kerpių – prikelti
naujam gyvenimui, visu grožiu ir, pa-
sak šeimnininko, šiluma spinduliuoja
tarp išpuoselėtų augalų. Šiandien jie
puošia akmenų kolekcionieriaus Vac-
lovo Jankausko sodybą.

Nors V. Jankauskas tvirtina ak-
menis po atviru dangumi sukaupęs
sau ir savo sielos ramybei, bet neat-
sisako čia įsileisti bičiulių ir visai sve-
timų žmonių, iš kažkur išgirdusių
apie jo akmenis. Ne kartą čia išprašė
ir vestuvių pulkai, nes tinkamesnės
vietos fotografijai sunku būtų su-
rasti.

„Akmenys kaip žmonės – juos
reikia pažinti ir mylėti. Tuomet jie
gali netgi prabilti”, – sako V. Jan-
kauskas.

Kam jau kam, o akmeniui Vac-
lovas negaili. Žinoma, daug savo ka-
ralijos roдиниų nemokamai gavęs, ki-
tus pats nužiūrėjęs, iškasęs ir par-
boginęs, yra ir bičiulių bei šiaip pri-
jaučiančiųjų sudovanotų. Pirmieji di-
deli akmenys buvo atvežti prie namo
netrukus, kai V. Jankauskas nusi-
pirko iš karto tris sklypus sodininkų
bendrijoje „Nemunas”, Alytaus prie-
miestyje.

Čia akmenų jau niekas nesu-
skaičiuoja – jų čia galybė. Papras-
tiems, laiko ir kūrėjos gamtos rankos
nepalytėtiems akmenims čia nėra
vietos. Tokie rieduliai tinka nebent
namo sienoms mūryti. „Tik labai gra-
žiems gal atrasiu kokią kertelę. Bėda,
nes man akmenys kaip tėvams vaikai
– visi gražūs”, – šypsojosi V. Jankaus-
kas.

Alytiškis tik atlaidžiai šypsosi
girdėdamas postringavimus, kad tarp
riedulių, ypač temstant, gali būti
nejauku, lyg tarp paminklų. Jau-
kesnės ir ramesnės vietos jam nėra.
„Ar jaučiate, kokia gera energija

sklinda nuo akmenų?” – vis klausi-
nėjo V. Jankauskas, vesdamas per jais
sėte nusėtą savo namų kiemą.

Pargabenti akmenį neretai kai-
nuoja daug brangiau negu jį įsigyti.
Netgi tais laikais, kai akmenų dar
pirkti nereikėjo, juos parsivežti jau
nemažai kainuodavo. Juk ne kiek-
vienam rieduliui pargabenti žmogaus
jėgos užtenka – kartais prireikia ir
specialios technikos.

Alytiškis niekada neskaiciavo,
kiek akmenų į savo kiemą yra su-
vežęs ir kiek lėšų, jėgų ir laiko uni-
kalus rinkinys iš jo atėmė. „Akmenys
jėgų neatima – jų tik suteikia”, – sako
V. Jankauskas, dažnai vienas pats su
specialiu prietaisu gabenantis didžiū-
lius akmenis į jiems nužiūrėtą vietą.

V. Jankauskas tikino niekada
nesusimąstęs, kiek galėtų kainuoti
lietuviškų riedulių, kuriuos pats va-
dina skulptūromis, rinkinys.

Kai prie namo nauji rieduliai
nebetilpo, jie atkeliavo į sodą. Tada
obelaitėms, slyvoms, vaiskrūmiams
teko prie jų prisiderinti. Kad medžiai
užimtų mažiau vietos ir neužgožtų
akmenų, jie nuolat apkarpmi, o ser-
bantai, agrastai auginami tik ant
vieno koto.

„Graži tu mano”

Namams Paskolos, Apdraudos Sąskaitos

**MUTUAL FEDERAL SAVINGS
AND LOAN ASSOCIATION OF CHICAGO**

2212 West Cermak Road, Chicago, IL 60608
(773) 847-7747

Stephen M. Oksas, *President*

Patarnaujam Čikagos ir Apylinkių Lietuviams Daugiau Kaip 100 Metų.

ČIKAGOJE IR APYLINKĖSE

♦ **Amerikos Lietuvių Taryba** drauge su kitomis organizacijomis kviečia į pasitarimą su JAV Kongreso nariu Thaddeus G. McCotter sekmdienį, rugsėjo 27 d., 12 val. p. p. Pasaulio lietuvių centre, Lemonte. Įtakingas Kongreso narys yra parodęs ypatingą palankumą Lietuvai ir kitiems Pabaltijo kraštams. Norintys dalyvauti prašome registruotis ALT'o būstinės telefonais: 773-735-6677; 708-997-1861 arba el. paštu: ALTcenter@aol.com.

♦ **Knygos „Draugui“ –100. Už tikėjimą ir lietuviybę** sutiktuvs vyks spalio 4 d., sekmdienį, Lietuvių dailės muziejuje, Pasaulio lietuvių centre, 14911 127th St., Lemont, IL 60439. Pradžia 12:30 val. p. p. Apie knygą kalbės dienraščio bendradarbis Aleksas Vitkus.

♦ **Akademiniis skautų sąjūdis** šiemet švenčia savo garbingą 85-ąjį jubiliejų. Ta proga Čikagos skyrius ruošia savo metinę šventę, š. m. spalio 9 d. (penktadienį) „Carriage Greens Country Club“ patalpose (Darien, IL). Jūsų užsakymus šventei priims fil. Jolanda Kerelienė tel. 630-257-2558. Kviečiame sudaryti stalus, tačiau turėsime ir pavienių vietų.

♦ **Kviečiame į Lietuvos šaulių sąjungos 90-mečio įkūrimo ir šaulių sąjungos tremtyje 55 metų atkūrimo sukaikių minėjimą-pokylį** š. m. spalio 10 d., šeštadienį, 6 val. v. Šaulių namuose, 2417 W. 43th Street, Chicago, IL 60632. Svečius pasitiks pučiamųjų orkestras „Gintaras“, dainuos Rasa Zubreckaitė, jai akompanuos Jeronimas Vitavičius. Visų laukia skani vakarienė bei baras. Bilieto kaina – 30 dol. Tel. pasiteiravimui: 773-434-3713.

♦ **Spalio 11 d. 1 val. p. p. Lietuvos Dukterys** ruošia iškilmingus metinius pietus, kurie įvyks „Camelot“ restorane, 8624 West 95th St., Hickory Hills. Kviečiame visą lietuvišką visuomenę savo dalyvavimu prisidėti prie šios organizacijos kilnių labdaros darbų. Pabendrausime, pasivaišinsime puikiais pietumis, bus trumpa programėlė. Muzikas Alfonsas Seniūnas ne tik dainuos ir gros, bet ir pakvies visus kartu dainuoti dainų daineles. Vietas užsisakyti galite paskambinę Gražinai Kazėnienė tel.: 630-272-0791 ir Aldonai Rukuižienė tel.: 708-499-4845.

♦ **Ziono parapija kviečia jus dalyvauti** organizuojamame renginyje –

europietiško futbolo žaidime tarp „Chicago Fire“ ir „Chivas USA“, kuris vyks spalio 22 d. 7 val. v. Toyota Park, (71st St. ir Harlem Ave. sankryža). Daugiau informacijos rasite tinklalapyje: www.chicago-fire.com arba tel.: 708-738-3262 (Diana Barth).

IŠ ARTI IR TOLI...

♦ **Spalio 3-4 dienomis Šv. Kazimiero parapijoje**, 2718 St. George Street, Los Angeles, CA 90027 jau 23-ią kartą vyks „Lietuvių dienos 2009“. Jūsų laukia skanus lietuviškas maistas, įvairiausi lietuviški suvenyrai ir kitos lietuviškos prekės. Muzikinę programą atliks gausus būrys muzikantų bei šokėjų. Daugiau sužinoti galite paskambinę tel.: 818-321-1811 arba parašę el. laišką adresu: msepikas@yahoo.com (Marytė).

♦ **Radio laida „Baltimorės valandėlė lietuviams“** ir Lietuvių namai spalio 3 d., šeštadienį, 8 val. v. kviečia į smagią vakarušką Baltimore Lietuvių namuose. Koncertuos Rūta Morozovaitė ir humoristas Raimondas Bingelis. Bilieto kaina – 30 dol. Vietas užsisakyti galite tel.: 410-802-0001.

♦ **JAV LB New York apygarda** ir LR generalinis konsulas New York spalio 4 d. 3 val. p. p. maloniai kviečia visus į ansamblio „Vaivora“ ir solistės Irenos Milkevičiūtės koncertą Our Lady of Mount Carmel viršutinėje bažnyčios salėje (prie Apsireiškimo parapijos), 275 North Eight Street, Brooklyn, NY. Kaina – 25 dol. Bilietus prašome užsisakyti iš anksto tel.: 516-353-1229 arba tinklalapyje: president@nylithuanian.org

♦ **Š. m. spalio 18-25 dienomis Šv. Andriejaus parapijos salėje** (Philadelphia) organizuojama fotonuotraukų paroda. Pasidalinkite vasarą išgyventomis ir nuotraukose įamžintomis akimirkomis! Reikalavimai: 8"x10" colių nuotraukos turi būti su baltais kartoniniais pasportais (mat). Nuotraukas iki spalio 17 d. prašome perduoti Vilmai Balnytei arba Jonui Dunciai sekmdieniais po 10:30 val. r. šv. Mišių Šv. Andriejaus parapijos bažnyčioje. Žiūrovai išrinkti jiems labiausiai patikusią nuotrauką. Daugiau informacijos galite gauti parašę el. paštu: vbalnyte@gmail.com (V. Balnytė) arba el. paštu: jonasvytautas@verizon.net (J. Duncia). Kviečiame visus dalyvauti foto-konkurse.

Maloniai kviečiame visus į Maironio lituanistinės mokyklos 50-mečio pokylį, kuris įvyks rugsėjo 26 d. 6 val. vakaro, Pasaulio lietuvių centro Jaunimo rūmuose. Programoje matysite trumpametražinį mokyklos filmą, gros pučiamųjų orkestras „Gintaras“, šokiams gros Povilo Strolios vadovaujamas ansamblis. Tel. pasiteiravimui: 708-424-8605.

Marija Remienė, Teresė Kazlauskienė ir Sylvia Krumplis Bendruomenės mugėje prie „Draugo“ stendo. **Audronės Elvikienės nuotr.**

Pal. J. Matulaičio misijos organizuotoje bendruomenės dienoje dalyvavo ir „Draugas“. Atvykusieji galėjo nusipirkti dienraštį, „Draugo“ šimtmečiui skirtą knygą ir bilietus į dienraščio jubiliejinį pokylį.

Skaitytojams primename, kad **DRAUGO ŠIMTMEČIO POKYLIS** vyks **spalio 17 d., šeštadienį**, Willowbrook pokylių salėje 8900 Archer Ave., Willow Springs, IL 60480. Garbės svečias prof. Vytautas Landsbergis

Kokteiliai – 5 val. p. p., vaisės – 6 val. v.

Bilietus (100 dol. asmeniui) galite nusipirkti internetu per saugią „Paypal“ sistemą, atsiskaitant su kreditine kortele (daugiau informacijos rasite „Draugo“ svetainėje adresu: www.draugas.org) arba „Draugo“ administracijoje, 4545 W. 63rd Street, Chicago, IL 60629

Tel.: 773-585-9500; Fax.: 773-585-8284

Lietuvos šaulių sąjunga išeivijoje, šiemet švenčianti 90-ąsias įkūrimo ir Šaulių sąjungos 55-ąsias atkūrimo tremtyje metines, yra ypatingi „Draugo“ rėmėjai. Kasmet jie organizuotai dalyvauja dienraščio renginiuose. Į „Draugo“ šimtmečio jubiliejinį pokylį Šaulių sąjunga užsisakė du stalus. Pokylio rengimo komitetas nuoširdžiai dėkoja už tokią dosnią paramą.

Remkime jaunimą

Rusėjo mėnuo JAV Lietuvių Bendruomenėse skiriamas lituanistinio švietimo reikalams. Kreipiamės į visuomenę prašydami paremti šį svarbų tikslą. Kun. Jauniui Klepšui, kuris Brighton Park apylinkės valdyboje atstovauja švietimo reikalams, galima įteikti mokykloms skirtą auką.

Jeigu gavote prašymą iš JAV LB Švietimo tarybos, bet dar neišsiuntėte aukos, tą galite padaryti per LB Brighton Park valdybą. Aukodami nepamirškite parašyti savo adresą.

JAV LB Brighton Park apylinkės valdyba

XXXVI Kanados lietuvių dienos Toronto 2009

PROGRAMA

Penktadienis, spalio 9 d.

7 val. v. Iškilmingas atidarymas Lietuvių namuose

Šeštadienis, spalio 10 d.

10 val. r. KLB pirmininkų suvažiavimas Prisikėlimo parapijoje

10 val. r. Mugė ir jaunų menininkų parodos atidarymas Prisikėlimo parapijos kavinėje

11 val. r. Spektaklis „Katės namai“ Prisikėlimo parapijoje

12 val. p. p. Popietė ir užsiėmimai vaikams Prisikėlimo parapijoje

10 val. r. Lietuvių Tautodailės instituto tarybos posėdis Lietuvių namų seklyčioje

1:30 val. p. p. Lietuvių Tautodailės instituto visuotinis narių susirinkimas Lietuvių namų seklyčioje

3 val. p. p. Dr. Mildos Richardson, PhD paskaita „Lietuviški koplystulpiai ir koplyčios: revoliucija, tremtis ir atgimimas“ Lietuvių namų seklyčioje

1 val. p. p. KLJS – jaunimo popietė

Sporto varžybos įvairiose vietose ir skirtingu laiku (žiūrėkite skelbimus)

5 val. p. p. Meno parodos atidarymas Anapilio sodybos parodų salėje

6 val. v. Iškilmingas pokylis Anapilio sodybos salėje

Sekmdienis, spalio 11 d.

Iškilmingos šv. Mišios Lietuvos Kankinių, Prisikėlimo ir Išganytojo parapijų bažnyčiose

3 val. p. p. Baigiamasis koncertas. Šventės uždarymas Anapilio Sodybos salėje.

Bilietai bus pardavinėjami visose parapijose ir Lietuvių namuose – sekmdieniais

Bilietus galima užsisakyti el. paštu: adm.torontolietuviai@yahoo.com

Daugiau informacijos tel.: 905-275-8034 (Birutė Juras); 416-825-0728 (Danutė Mašanauskaitė)